

BALADA
DOBROGEI
DE AUR* **LEGEA PĂMÎNTULUI** *

Dobroge, pământ de aur!
Dobroge, pământ de soare!
În cununa țării mele
Diademă lucitoare!

Țărnam crestat de-albastre valuri
Și de Dunărea bătrână
Care-și duce-n brațe delta
Ca o maică-un prunc de mină!

Colier de nestemate
— scîlpire de iridiu,
Țărnam dorit de Eminescu
Și de mult, cîntat de-Ovidiu!

Marea glozna țî-o sărută
Dar acolo-n caldă glie
Valurile și le-nalță
Altă mare: aurie!

Pe-ale cărei largi tarlale,
Vara, noapte după noapte,
Secera de-argint a lunii
Se cufundă-n spice coapte.

Iar sub spicele-mpălinate,
Clătinate-n vînturi blînde,
Și-au culcat, săraci, străbunii
Osemintele flămînde.

Flică dulce-a României,
Cu ochi dulci ca murfatlarul,
Vis al cutezării noastre
Și nădejzii noastre: farul!

Unde veacurile toate
Cîte-au fost să se înșire,
Lîna unui basm de aur
Și-a tors firul ei subțire!

Unde urme se-ntretaie
Pretutindeni, la totdeauna
Și lui Mircea Vodă încă
I se-aude-n cronici glasul!

Păstrătoare de tezaur
Amforă a frumuseții,
Rai rîvnit de toți copiii
Și-ndrăgît de toți poezii!

Piatră dăinuirii sfinte
Și izvod al străvechimei,
Fiindcă noi am fost, nu alții,
Pe aceste jocuri primii!

Martoră mîndriei dace
Și a gloriei romane,
Zid de care s-a frînt lancea
Asupririi otomane!

Soră bună cu Carpații,
Și cu Oltul, cu Moldova,
Ce vorbesc aceeași limbă,
Și aceeași li-i și slova.

Dobroge — pământ de aur,
Floare scumpă și aleasă,
Soarele îți este mire
Și-i zîmbești ca o mireasă!

VICTOR TULBURE

Măsurile privind gospodărirea chibzuită a pământului au căpătat putere de lege. Avem, aşadar, o lege a pământului, votată de Marea Adunare Națională, o lege al cărei proiect, potrivit bunului obicei, a fost larg dezbătut în toată țara, o lege care stabilește încă de la început că pământul este principalul mijloc de producție agricolă și ca atare reprezintă un bun național de care este strîns legată creșterea avuției acestei țări și bunăstarea poporului. Apărarea și gospodărirea terenurilor agricole constituie o înaltă îndatorire patriotică pentru toți cetățenii țării și, de aceea, era necesară adoptarea unei legislații unitare a fondului funciar.

Cele 17 articole cuprinse în lege stabilesc norme și răspunderi precise care vor duce la apărarea, conservarea, ameliorarea și folosirea completă și eficientă a pământului. Nimănui nu-i este îngăduit, în afară de cazurile prevăzute în lege, să micșoreze suprafața terenurilor agricole-arabile, plantate cu pomi sau cu viță de vie și arbuști fructiferi, pășuni și finete naturale — după cum este interzisă și schimbarea destinației suprafețelor agricole în alte scopuri decît producția agricolă vegetală.

Actele stabilite în primul articol — ca și cele din următorul în care se arată că posesorii, cu orice titlu, de terenuri agricole, sînt

obligați să lucreze și să cultive întreaga suprafață ce posedă și nu oricum, ci prin introducerea în producție a tot ce este nou și înaintat în știința agricolă — au însemnătate vitală pentru asigurarea unui trai îmbelșugat populației. Această obligativitate este totodată o chemare la acțiuni concrete pentru conservarea și ameliorarea terenurilor prin lucrări de îmbunătățiri funciare, la aplicarea regulilor agrotehnice la toate culturile.

Poate fi mărită suprafața agricolă? Poate, și încă în mod substanțial, răspund specialiștii în agricultură și din alte ramuri de activitate, activiștii de partid și de stat, muncitorii agricoli și țărani cooperatori. Aceasta înseamnă identificarea și cultivarea tuturor terenurilor folosite neeconomic. Aceasta mai înseamnă — așa cum se arată în lege — executarea lucrărilor pentru punerea în valoare a terenurilor afectate de eroziune, salinizate, a nisipurilor, a celor cu exces de umiditate, înseamnă acțiuni de stîrpire a mărăcișurilor, pilcurilor de arbori, desființarea drumurilor de prisos și cîte altele, acțiuni obligatorii pentru toți posesorii de terenuri. Organizațiile socialiste de stat neagricole, care nu pot asigura punerea în producție a terenurilor ce posedă, sînt obligate să le predea spre cultivare, fără plată, organizațiilor agricole socialiste vecine.

Dar sporirea suprafețelor agricole se poate realiza și pe alte căi. Vreme îndelungată în amplasarea obiectivelor industriale, agrozootehnice și social-culturale s-a făcut risipă de terenuri. Legea prevede că în viitor amplasarea acestora se va face, de regulă, pe terenuri situate în perimetrul constructibil al orașelor sau în vatra satelor, precum și pe terenuri improprie producției agricole. Ocuparea și folosirea, definitiv sau temporar, a terenurilor agricole situate în afara vetrei satelor sau a perimetrului constructibil al orașelor, în alte scopuri decît producția agricolă vegetală, nu se pot face decît în mod excepțional și numai pe baza unei aprobări prealabile.

Un alt articol care nu poate decît să bucure pe toți cei cărora le este scumpă această avuție națională — pământul — este cel cu privire la obligațiile unor organizații socialiste posesoare de terenuri agricole scoase temporar din producția agricolă vegetală. Acestea sînt obligate — după lege — ca după expirarea termenului pentru care le-a fost aprobată schimbarea destinației să redea aceste terenuri în starea de a putea fi folosite în producția agricolă.

Patrimoniul funciar este limitat ca întindere și nu poate fi înlocuit cu nici un alt mijloc de producție. De aceea se simțea nevoia unor măsuri concrete pentru folosirea fiecărei porțiuni de teren. Sub acest aspect se impuneau și alte măsuri, cum ar fi: delimitarea vetrei satelor și a perimetrului constructibil al orașelor (art. 11); corectarea și reamplasarea drumului comunale și a celor de exploatare; corectarea cursurilor unor ape, interzicerea cu desăvîrșire a creării de poteci sau drumuri prin culturi și plantații de pomi și vii. Toate la un loc, precum și introducerea cadastrului funciar stabilirea de amenzi pentru cei care încalcă aceste prevederi vor duce negreșit la realizarea scopului pentru care a fost elaborată legea cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole. Aceasta reprezintă o condiție principală în desfășurarea procesului de dezvoltare, consolidare și modernizare a agriculturii noastre socialiste.

ÎN ACEST NUMĂR :

Pentru recolta '68

pag. a 3-a

Sărbătoare tomitană

pag. 4-5

CL. MUNTEANU

Pagina

Colectivul obștesc al bibliotecii

Biblioteca satească din comuna Făcăeni, județul Ialomița, a reușit să-și îmbunătățească simțitor activitatea. Cele 8200 volume, reprezentând literatură, știință, agricultură etc. sînt tot mai solicitate de sătenii din Făcăeni, care au devenit cu adevărat prieteni ai cărții. Unul din factorii care au contribuit la îmbogățirea activității acestei bibliotecii îl constituie și munca pe care o desfășoară colectivul obștesc. Format din cititoare active ca: Didina Olteanu, Felicia Stanciu, Florica Cantaragiu, Elena Răduț și altele, acest colectiv de muncă a ajutat-o pe bibliotecara Paraschiya Lambride în popularizarea cărții în rândul maselor largi de locuitori ai comunei, în organizarea unor bogate și variate acțiuni de masă. De la începutul anului și pînă în prezent, în afara anunțurilor, recenzilor prezentate la stația de radioficare, s-au organizat 46 manifestări pentru toate categoriile de cititori, dintre care amintim serile literare: „George Coșbuc — poetul țărănimii”, „Mihail Sadoveanu”, simpoziioanele: „Momente din lupta partidului nostru”, „Părinți, vă cunoașteți copiii?” și „Știința învinge religia”. De interes deosebit s-au bucurat concursurile: „Creșterea și îngrijirea păsărilor” și „Zootehnia — izvor de însemnate venituri în C.A.P.”.

Colectivul obștesc al bibliotecii din Făcăeni își desfășoară activitatea după un plan tematic întocmit în urma sondajelor și adunării propunerilor făcute de către cei mai activi cititori. În vederea acestor manifestări organizate cu regularitate de bibliotecă răspund celor mai actuale probleme și preocupări ale oamenilor din comună. Ca urmare a strădaniei colectivului obștesc, numărul cititorilor a crescut în permanență, ajungînd în prezent la cifra de 730.

CONSTANTIN FRÎNCU
corespondent

SFATURI PENTRU GOSPODINE

BUTURUGĂ CU CĂPȘUNI

2 gălbenușuri de ou, 1 lingură miere, 3 linguri feculă (făină de cartofi, de vînzare la farmacie), 1 lingură făină, puțină drojdie, 1 linguriță rom, căpșuni, cremă de căpșuni. Crema se face din un albuș, un pahar mare de zahăr și un pahar de aceeași mărime de căpșuni. Se bate bine albușul cu zahărul, se adaugă căpșunile, se bate în continuare pînă devine spumă.

Puneți într-un vas gălbenușurile, mierea și romul. Amestecați-le bine. Adăugați făina și drojdia. Vărsați jumătate din cocă într-o formă rotundă și plată, unsă cu unt. Dați-o la cuptor. Coacerea este rapidă. În același mod coaceți și cealaltă jumătate. Aveți astfel două prăjituri de formă plată, pe care le lăsați să se răcească. Cînd s-au răcit, întindeți peste una din ele un strat de cremă, apoi un strat de căpșuni zdrobite, din nou un strat de cremă, apoi iarăși căpșuni zdrobite. Deasupra, puneți cealaltă prăjitură și continuați: un strat de cremă, unul de căpșuni zdrobite etc. Ornați deasupra cu căpșuni întregi.

MARIA FILIP

La bibliotecă, într-un sat sucevean.

La 15 mai a. c. s-au împlinit 130 de ani
de la nașterea marelui pictor

NICOLAE GRIGORESCU: Rucăreancă

Tineretea... octogenarei

Nu cu mult timp în urmă, locuitorii comunei Bărbulețu, din județul Dimbovița, au efectuat un mare număr de ore de muncă patriotică, ajutînd la construirea, în centrul comunei, a unui nou cămin cultural, destinat manifestărilor artistice, tradiționalele hore și nunțurilor. S-au săpat, încărcat și transportat sute de metri cubi de pămînt și de piatră.

Printre cei mai harnici participanți la munca patriotică pentru construirea căminului, o amintim pe utecista Nițescu Nicoleta, dar și pe bătrîna Salomia Strocă, în vîrstă de... 80 de ani, care a ținut să fie cot la cot cu tinerii.

VLAD I. MIHAI
corespondent

„PLOICICĂ”

Rîndul 1: 3 ochiuri împreună pe dos, apoi din primul ochi care urmează se împletește 3 ochiuri astfel: se lucrează o dată pe față și pe dos (un jeteu *) și se lucrează a doua oară pe față tot același ochi și în același loc, după care i se dă drumul după andrea, 3 împreună pe dos etc.

Rîndul 2 și toate cu soț se lucrează pe dos.

Rîndul 3: ochiul care a provenit din 3 ochiuri lucrate împreună la rîndul 1 se înmulțește procedînd ca la rîndul 1, iar cele 3 ochiuri care au fost înmulțite la rîndul 1 acum se lucrează pe dos.

STANCA

* Jeteu = înfășurăm firul o dată în jurul andrei drepte, trecîndu-l din față spre spate.

femeii

INSTANTANEE

Temelia casei

O veche credință populară spune că la temelia oricărei construcții, pentru ca să viețuiască îndelungă vreme, trebuie îngropat un suflet de om. Astfel, legenda arată că meșterul Manole și-a închis în zidurile mănăstirii Argeșului ce a avut el mai scump pe lume: soția.

Mai aproape de vremurile noastre, pe timpul copilăriei mele, treceam cu teamă pe lângă vreo schelă sau zid în construcție, de frică să nu ne măsoare cineva umbra și să ne-o pună la temelia noii zidiri. Pentru că nu orice suflet asigură trăinicia unei construcții, ci numai unul curat, frumos, vesel, care răspindește în jurul său lumină și via bună. Acestea sînt credințe vechi, eresuri, în care azi nu mai crede nimeni. Totuși ele nu trebuie date cu totul uitării. Să ne mai întrebăm din cînd în cînd cit e de solidă temelia casei pe care o clădim, sau pe care o vedem ridicîndu-se. Cooperatorul Ion Lungu din Popești și-a făcut casă nouă. A muncit cu toată familia și în trei ani de zile a ridicat-o, a acoperit-o cu olane, a văruit o odaie și s-a mutat în ea. La temelia ei a pus sudoarea lui și a nevastei, a pus nădejdea și dragostea celor patru copii, a amestecat în beton și mortar bucuria tuturor pentru traiul din ce în ce mai bun și mai îmbelșugat. Și de aceea casa lui e luminoasă, veselă, bogată.

Gestionarul Stoian Melinte din aceeași comună și-a construit și el o locuință nouă. Nu în trei, ci într-un singur an. A acoperit-o cu tablă, a zugrăvit-o și pe dinăuntru și pe dinafară, a împrejmuț-o cu gard. A adus și mobilă nouă, radio și televizor, a făcut sobe mari de teracotă. Nevastă-sa nu s-a mirat că a izbutit să facă toate astea într-un timp atît de scurt. N-a spus nimic. Nu l-a întrebat de unde atîția bani. A închis ochii.

Și totuși, cînd se apropie de casă îl e frig, parcă l se face întuneric înaintea ochilor. Florile zugrăvelii se întorc și parcă iau forma zăbrelelor. Noaptea, în timp ce Ion Lungu doarme liniștit și-și recapătă forțele, gestionarul cooperativei se perpește ca pe jar. I se pare că pereții se apleacă, se dărîmă, îl strivesc și deasupra ies recipisele măsluite, apar hîrțile cu ștersături, toată lumea citește cu ușurință despre trecerea neobservată a calității mărfurilor de la o categorie la alta, despre plocane primite pentru a da drept produse degradate roade de primă calitate. Cînd a „făcut rost” de ciment... cînd a izbutit să capete cărămida... cînd a scos tabla din depozit...

Și Stoian Melinte răsufliă greu, se întoarce pe partea cealaltă și fără voie reia visul de care nu-l poate salva decît dreapta osîndă a legilor. Se frîmîntă și nevastă-sa, dar prea tîrziu. Nu l-a oprit cînd trebuia. Căci pe o asemenea temelie viața este un neîntrerupt coșmar.

VINICIU GAFIȚA

**ASIGURAREA —
MĂSURĂ
UTILĂ
DE
PREVEDERE**

de EMIL BOLDUŞ
şeful Oficiului de studii,
documentare şi popularizare
din Direcţia generală ADAS

Asigurarea este cunoscută din cele mai vechi timpuri. Dintotdeauna oamenii au simţit nevoia unor măsuri de prevedere.

De-a lungul anilor natura înconjurătoare le-a fost şi prieten şi duşman. Prieten, pentru că le-a oferit bunurile necesare vieţii: materiale din care şi-au făcut uneltele şi îmbrăcămintea, plante şi animale pentru hrană etc. Duşman, pentru că i-a pindit cu primejdii care le puneau în pericol nu numai agoniseala, ci uneori însăşi viaţa. Focul, trăsnetul, cutremurul de pământ, atacul fiarelor sălbatice, inundaţiile, furtuna, grindina etc., au fost duşmani de temut ai omului. Pentru cazurile unor asemenea vitregii oamenii depuneau o parte din bunurile produse de ei în depozite comune, ale obştei. Era, desigur, o

formă primitivă a unor măsuri de prevedere. Cind asemenea depozite nu existau, cei în nevoie erau sprijiniţi prin contribuţia semenilor săi. Astfel, încetul cu încetul s-au stabilit obiceiuri care semănau întrucitva cu asigurările din zilele noastre.

Documente istorice dovedesc cele de mai sus. Astfel, cu vreo 2500 de ani înainte de era noastră, în Egiptul de jos, cioplitorii de piatră formaseră o asociaţie de ajutor pentru acoperirea cheltuielilor de înmormintare; tot astfel membrii caravanelor acopereau pericolele călătoriilor pe bază de solidaritate: dacă fiarele sălbatice, atacind caravana, ucideau o vită sau pe unul din membrii caravanei, ceilalţi contribuiau la despăgubirea stăpînului vitei ori a urmaşilor celui decedat. Această formă de asigurare, denumită mutualitate, continuă să fie folosită şi în zilele noastre.

Dar asigurările propriu-zise au apărut şi au evoluat odată cu dezvoltarea comerţului şi a navigaţiei, cind au început să ia fiinţă şi diferite societăţi de asigurare.

În ţara noastră, prima societate de asigurare a fost înfiinţată în anul 1871. Apoi au apărut multe altele. Cele mai dezvoltate asigurări au fost cele de incendiu şi de viaţă. Se practicau însă şi asigurările de accidente, de furt, de autovehicule etc.

În anii regimului nostru s-au luat o serie de măsuri eficiente pentru îmbunătăţiri funciare prin îndiguiri, desecări, combaterea eroziunii solului, irigaţii, împăduriri, pentru combaterea dăunătorilor din agricultură, prevenirea şi combaterea molimelor şi incendiilor, precum şi măsuri profilactice împotriva bolilor contagioase, pentru îmbunătăţirea asistenţei medicale, înfiinţarea de dispensare, case de naşteri etc. Aceste măsuri dovedesc preocuparea partidului şi guvernului pentru prevenirea pagubelor ce se pot produce şi grija permanentă pentru sănătatea oamenilor muncii.

Cu toate acestea, sînt fenomene distrugătoare ale naturii care nu pot fi prevăzute ori înlăturate, iar

în viaţa de toate zilele pot avea loc diferite evenimente neprevăzute, accidente. Atunci cind au loc, acestea pot produce pagube materiale, decese şi invalidităţi care, uneori, fiind mari sînt mai greu de suportat. Pentru asemenea cazuri, în ţara noastră există o instituţie specială — Administraţia Asigurărilor de Stat ADAS — care oferă oamenilor muncii de la sate posibilitatea luării unor măsuri de prevedere constînd în încheierea de asigurări, pe baza cărora acordă despăgubiri pentru bunurile distruse sau deteriorate şi anumite sume de bani persoanelor rămase cu invalidităţi, sau urmaşilor lor, în caz de deces.

Şi se întimplă că, în schimbul plăţii unor sume mici — prime de asigurare — de zeci de lei, persoanele care au încheiat asigurări pot primi sume importante, de mii şi zeci de mii de lei, care li ajută să înlocuiască sau să refacă bunurile distruse sau avariate, ori să învingă cu mai multă uşurinţă greutăţile materiale ivite în urma unor calamităţi sau accidente.

Despăgubirile şi sumele prevăzute în poliţele de asigurare se plătesc în cazurile cind au loc evenimentele prevăzute în contracte — din banii strînşi din primele de asigurare plătite de asiguraţi. Cu alte cuvinte, ceea ce ia cu o mină, dă cu cealaltă, ADAS făcînd astfel legătura între numărul mare de asiguraţi, pentru ca, folosind contribuţiile tuturor, să acopere nevoile celor păgubiţi.

Şi, trebuie să arătăm, că sînt tot mai mulţi cetăţeni care se conving de necesitatea şi foloasele măsurilor de prevedere pe care le pune la dispoziţie ADAS. Astfel, în anul 1967, numai la asigurările de accidente s-au încheiat peste 1,4 milioane de contracte, cu 14 la sută mai mult faţă de anul 1966; la asigurările de bunuri creşterea a fost de 40 la sută. Semnificativ este şi faptul că numai în primul trimestru al acestui an s-au contractat peste 350 000 asigurări de accidente, precum şi multe alte asigurări.

Pentru îndeplinirea sarcinilor sale ADAS este organizată în mod co-

respunzător. Ca urmare a noii împărţiri administrativ-teritoriale, în fiecare judeţ funcţionează cîte o direcţie judeţeană ADAS, iar pe teritoriul judeţelor, în localităţile mai importante, s-au înfiinţat puncte de lucru, care îşi desfăşoară activitatea pe grupe de localităţi. Atît direcţiile judeţene cît şi punctele de lucru au sarcini operative, de contractare a asigurărilor şi de servirea asiguraţilor pe linia plăţii despăgubirilor şi sumelor asigurate, fiecare cetăţean avînd posibilitatea să se adreseze celei care este mai aproape de domiciliul său.

Pentru a avea o legătură mai strînsă cu populaţia, în oraşe şi comune, precum şi în întreprinderi, instituţii, cooperative agricole de producţie, întreprinderi agricole etc., activează agenţi de asigurare şi responsabili cu munca de asigurare, care efectuează contractarea asigurărilor în rîndurile populaţiei şi incasarea primelor de la asiguraţi. Aceştia pot da şi orice lămuriri cu privire la orice formă de asigurare practică de ADAS, cum se pot încheia acestea, care sînt avantajele lor.

Se cuvine să încheiem aceste rînduri amintind faptul că locuitorilor satelor, ca de altfel tuturor cetăţenilor fărăi — care doresc să încheie o asigurare la ADAS — li se pun la dispoziţie prospecte, pliante, foi volante, că pot audia conferinţe la căminele culturale, avînd astfel posibilitatea de a lua cunoştinţă — mai în amănunt — de scopul şi foloasele încheierii asigurărilor la ADAS. Un sfat bun, un îndemn, pot afla şi la învăţătorii, profesorii şi activiştii culturali din orice comună sau sat. Aceştia au posibilitatea să se informeze mai pe larg şi să dea orice răspuns la întrebările cetăţenilor. În acest fel, convinşi perfect de avantajele asigurării la ADAS, oamenii muncii de la sate au posibilitatea să ia o măsură utilă de prevedere, încheind pentru ei, pentru familiile lor şi pentru bunurile din gospodărie, asigurările pe care le socotesc cele mai folositoare pentru ei.

PREVEDEREA ESTE MAMA ÎNŢELEPCIUNII!

Pentru orice gospodărie, pentru orice gospodărie, o asigurare de bunuri sau de persoane reprezintă o măsură de prevedere.

Nici o gospodărie fără o asigurare la ADAS.

IN ORICE ÎMPREJURARE ASIGURĂRILE DE BUNURI ȘI DE PERSOANE PRACT

ASIGURAREA PAUȘALĂ

Oricine citește rindurile de mai jos își poate da seama că asigurarea paușală este una dintre cele mai cuprinzătoare și mai folositoare forme de asigurare.

În această asigurare se cuprind: una din speciile de animale, la alegere, bunurile din gospodărie, precum și titularul asigurării și soția acestuia.

Animalele asigurate pot fi: vite cornute mari în vîrstă de la șase luni în sus, pentru suma asigurată totală de 1.000 de lei; sau porcine, în vîrstă de la șase luni, pentru suma asigurată totală de 450 de lei; sau ovine și caprine, începînd de la vîrsta de 1 an, pentru suma asigurată totală de 600 de lei.

În cazul cînd asiguratul dorește să asigure și animalele care nu sînt cuprinse în asigurarea paușală de bază, el are posibilitatea să încheie un supliment de asigurare. Poate, de asemenea, să încheie un supliment de asigurare și pentru majorarea sumei asigurate la 2.000 de lei, pentru vitele cornute mari de rasă.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește despăgubiri în cazurile de pierde a animalelor datorită bolilor, molimelor ori accidentelor.

Bunurile din gospodărie cuprinse în asigurare sînt: mobilierul, îmbrăcămintea, încălțămîntea, obiectele casnice, uneltele pentru uz gospodăresc, instrumentele, scoarțele, produsele și uneltele agricole, viticole, pomicele, produsele animale și alimentele, materialele pentru uz gospodăresc, combustibilul, furajele și multe altele. Suma asigurată totală pentru bunuri din gospodărie este de 5.500 de lei.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește despăgubiri în cazurile de distrugere ori avariere a bunurilor datorită unor întîmplări neprevăzute (incendiu, trăsnet, explozie, grindină, inundații, furtună, furt prin spargere și multe altele).

După cum s-a arătat, asigurarea cuprinde și persoana care a încheiat contractul de asigurare, pentru cazurile de invaliditate permanentă sau de deces ca urmare a unui accident întîmplat în orice împrejurare, precum și soția asiguratului pentru cazul de invaliditate permanentă și deces, ca urmare a unui accident întîmplat la domiciliu.

Fără de avantajele oferite de asigurarea paușală, prima de asigurare este mică: 90 de lei pe timp de un an și 45 de lei pe șase luni, asigurarea fiind astfel la îndemîna oricărui țărăn cooperator care se dovedește om prevăzător.

Foloasele ce le aduc animalele pentru gospodăriile cetățenilor sînt însemnate. De aceea, o asigurare încheiată la ADAS vine să completeze grija manifestată de fiecare gospodar pentru animalele din gospodăria lui.

În această asigurare se cuprind: bovinele (boii, taurii, vacile, bivoliții și bivolițele) în vîrstă de la 6 luni; cabalinele (caili, armăsarii și iepele) în vîrstă de la 1 an pînă la 15 ani; porcinele (porcii, vierii și scroafele) în vîrstă de la 6 luni; ovinele și caprinele (oile, caprele și țapii) în vîrstă de la 1 an.

ADAS plătește despăgubiri în cazurile de pierde a animalelor ca urmare a bolilor, epizootiilor și accidentelor.

Iată cîteva dintre accidentele care pot provoca pierde a animalelor și pentru care Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri: focul, explozia, trăsnetul, acțiunea curentului electric, cutremurul de pămînt, surparea de teren, inundația, furtuna, uraganul, grindina, atacul fiarelor sălbatice sau a altor animale, mușcătura șerpilor, înțepătura insectelor veninoase, otrăvirea subită cu ierburi sau substanțe toxice, distocia (fătarea grea), umflarea (meteorizarea acută) din cauza furajelor, insolajia, leziunile interne provocate de înghițirea de obiecte, înecul, castrarea făcută de organele veterinare.

Se acordă despăgubiri și în cazurile de sacrificare a animalelor, dacă aceasta s-a făcut pe baza dispoziției organelor competente: în legătură cu aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a epizootiilor în urma unei boli incurabile care exclude posibilitatea utilizării pe mai departe a animalelor; în cazul cînd animalul a suferit un accident, sau în urma unei boli care-l amenință cu moartea sigură, și în cazul cînd animalele au fost scoase din gospodărie, pentru combaterea morvei și a anemiei infecțioase.

În mod obișnuit asigurările de animale se încheie pe timp de un an. La cerere, acestea pot fi încheiate și pe un termen mai scurt, dar nu mai puțin de 6 luni.

Primele de asigurare se stabilesc, ținîndu-se seama de specia și valoarea reală a animalului precum și de durata asigurării.

De exemplu, pentru o vacă de rasă în vîrstă de 2 sau peste 2 ani (pînă la 10 ani inclusiv) asigurată la suma de 2.000 de lei, prima de asigurare anuală este de 150 lei.

ASIGURAREA FACULTATIVĂ A ANIMALELOR

ASIGURAREA COMPLEXĂ A GOSPODĂRIILOR CETĂȚENILOR

În această formă de asigurare sînt cuprinse mai multe feluri de asigurări și anume: asigurarea bunurilor din locuință și din jurul ei; asigurarea persoanei care a încheiat contractul de asigurare și a soției, pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces, întîmplate la domiciliu; asigurarea pentru cazurile de despăgubiri civile (sume) datorate proprietarului pentru pagube la imobil, de către asigurat și membrii familiei acestuia, în calitate de locatari, precum și pentru cele datorate altor persoane pentru accidentarea lor precum și pentru avarierea bunurilor aparținînd acestora, ca urmare a unor situații neprevăzute întîmplate la domiciliul asiguratului.

Pentru bunurile cuprinse în asigurare

ADAS acordă despăgubiri în cazurile de distrugere sau deteriorare a acestora, ca urmare a incendiului, trăsnetului, exploziei, ploilor torențiale, grindinei, furtunii, cutremurului de pămînt, prăbușirii sau alunecării de teren, furtului prin spargere, pentru pagubele pricinuite ca urmare a stricăciunilor accidentale produse la instalațiile de apă, canal și de gaze, a căderii pe clădirile sau adăposturile în care se aflau bunurile asigurate a unor obiecte ori a prăbușirii clădirilor sau adăposturilor respective, precum și a izbirii lor de către un vehicul. Stupii (fără familia de albine), precum și uneltele agricole, viticole, pomicele, apicole și pentru deservire zootehnică sînt asigurate atît la domiciliul asiguratului și locurile de producție respectiv de muncă, cît și pe timpul transportului acestora de la gospodăria asiguratului la aceste locuri și înapoi.

La asigurarea de persoane pentru cazurile de invaliditate permanentă sau de deces, sînt cuprinse multe cazuri de accidente ce se pot întîmpla la domiciliul asiguratului, dintre care menționăm: incendiu, trăsnet, explozie și cutremur de pămînt, lovire, cădere, acțiunea curentului electric, arsură, asfixiere din cauze subite etc., iar la asigurarea pentru cazurile de despăgubiri civile, ADAS poartă răspunderea pentru acoperirea sumelor datorate de asigurat și de membrii familiei acestuia, pentru pagubele provocate la imobilul proprietarului (de incendiu și explozie), precum și pentru acoperirea sumelor datorate altor persoane pentru accidentarea lor și avarierea bunurilor lor, la domiciliul asiguratului.

Oricine poate fi beneficiarul foloaselor pe care le oferă această asigurare în schimbul unei prime de asigurare anuale de numai 0,20 la sută, calculabilă asupra valorii declarate a bunurilor asigurate.

ASIGURAREA MOTOCICLURI- LOR PENTRU CAZURILE DE AVARII

Este o formă de asigurare care poate fi încheiată de orice proprietar de motocicletă (cu sau fără ataș), motocicletă, motocicletă, scuter și motobicicletă.

Asigurarea acoperă cazurile de pagube pricinuite în timpul mersului sau în cel al staționării — de: ciocniri subite cu alte mijloace de transport sau cu orice alte lucruri mobile sau imobile, izbire, cădere, derapare, răsturnare, cădere pe autovehicul a unor obiecte, incendiu, trăsnet, explozie etc.

Suma asigurată se stabilește de persoana care încheie contractul de asigurare.

Prima de asigurare ce se plătește de asigurați este de numai 2,95 de lei pe an pentru fiecare 100 de lei din valoarea ce se asigură. Astfel, pentru o motocicletă asigurată la suma de 8.000 de lei, prima de asigurare este de 236 de lei pe an.

ORICE FORMĂ DE ASIGURARE practică de ADAS se poate încheia la unitățile ADAS (direcții județene și puncte de lucru). Dar, pentru a se evita deplasarea în localitățile unde se află sediul acestor unități, aveți posibilitatea să încheiați asigurări prin organele de teren ale ADAS (responsabilii cu munca ADAS, agenții și inspectorii de asigurare) sau la cooperativele de credit.

ION
CETERAȘU

S-a convins
Să încheie
o asigurare

ADAS

TE DE ADAS SÎNT FOLOSITOARE

ASIGURAREA DE ACCIDENTE

Printre numeroasele asigurări de persoane, pe care Administrația Asigurărilor de Stat le pune la îndemina cetățenilor de la sate, se află și asigurarea pentru cazurile de accidente, care se poate încheia sub două forme: cu sume limitate (fixe) și cu sume nelimitate (convenite). Cunoscând caracteristicile asigurării se va putea aprecia utilitatea ei, Iată, deci, câteva amănunte:

Asigurarea de accidente poate fi încheiată de orice persoană, în vîrstă de la 16 la 70 de ani, indiferent de profesie și de locul de muncă. Dintre numeroasele evenimente neprevăzute, ce se pot întîmpla (la domiciliu, la locul de muncă, pe stradă, în călătorie, la practicarea sporturilor etc.), pentru urmările cărora Administrația Asigurărilor de Stat plătește sumele asigurate, amintim: explozia, lovirea, căderea, arsura, degerarea, accidentele produse de funcționarea ori folosirea mașinilor, instrumentelor, sculelor sau armelor, cele întîmplătoare ca urmare a circulației mijloacelor de transport (sau din cauza accidentelor întîmplătoare acestora) și multe altele.

La alegerea persoanei interesate, asigurările de accidente cu sume limitate (de 10.000 de lei pentru cazul de invaliditate permanentă totală și 5.000 de lei pentru deces, sau pentru dublul ori triplul acestor

tor sume), se încheie pe durate de trei sau de șase luni (în funcție de profesia asiguratului și de locul de muncă), sau pe durate constituind multiplul acestora, dar nu mai mult de 2 ani. Asigurările de accidente cu sume nelimitate (convenite), dar nu pentru sume mai mici de 10.000 de lei (pentru cazul de invaliditate permanentă și de deces), se încheie pe durate de la 1 la 5 ani.

Primele de asigurare, la ambele variante ale asigurării, se stabilesc în funcție de mărimea sumei pentru care solicitantul dorește să se asigure, de profesia și de locul de muncă, precum și de durata contractului. De exemplu, pentru un agricultor (în afara îngrijitorilor de animale și de meseriași), prima anuală de asigurare este de 3,20 lei pentru fiecare 1.000 de lei din suma asigurată totală. Menționăm că la asigurările cu sume nelimitate (convenite), prima de asigurare se poate plăti și în rate lunare, trimestriale sau semestriale.

ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ

Trebuie spus de la început că asigurarea mixtă de viață are un dublu rol: pe de o parte constituie un sprijin material fie pentru asigurat, fie pentru familia sa, în caz de invaliditate permanentă sau de deces al asiguratului, iar pe de altă parte dă asiguratului posibilitatea de a economisi în mod planificat unele sume de bani.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește sumele înscrise în polițe: în caz de invaliditate permanentă totală, ca urmare a unui accident întîmplat la locul de muncă, în călătorie, pe stradă sau în orice altă împrejurare. În caz de invaliditate permanentă parțială, se primește o sumă proporțională cu gradul de invaliditate. Dacă invaliditatea este de peste 50 la sută, asiguratul este scutit de a mai plăti primele de asigurare, beneficiind pe mai departe de toate avantajele asigurării, în caz de deces al asiguratului, în caz de amortizare a asigurării la tragerile organizate lunar și la expirarea termenului pentru care s-a încheiat asigurarea.

Asigurările mixte de viață se încheie fără examinare medicală, pînă la 10.000 de lei sumă asigurată și cu examinare medicală, cînd asiguratul dorește să încheie o asigurare pentru o sumă mai mare de 10.000 lei.

Primele de asigurare se plătesc de către asigurați, organelor care încheie asigurările.

Trebuie de asemenea să reținem că ele sînt foarte convenabile. Să luăm un exemplu: un cetățean în vîrstă de 35 de ani, care încheie o asigurare mixtă de viață pe o durată de 15 ani va plăti timp de 12 ani o primă lunară de 6,75 lei pentru fiecare 1.000 de lei sumă asigurată.

Asigurarea mixtă de viață este așadar avantajoasă pentru fiecare cetățean dornic să ia o măsură de prevedere pentru el și familia sa.

ASIGURĂRILE FAMILIALE

Pentru acei cetățeni care doresc să ia o măsură de prevedere pentru întreaga familie, ADAS le pune la îndemînă:

Asigurarea familială mixtă de viață.

Așadar, această asigurare se adresează aceluia care vor să-și asigure întreaga familie. Membrii familiei cuprinși în asigurare (2 sau mai multe persoane, inclusiv copiii de la vîrsta de 5 ani) se stabilesc de persoana care încheie asigurarea (asiguratul principal).

Unul din importante avantajele pe care le oferă această asigurare se referă la cazurile în care Administrația Asigurărilor de Stat plătește suma asigurată.

Astfel, ADAS plătește suma asigurată la expirarea contractului de asigurare, în caz de amortizare a asigurării (în total sau în parte) la tragerile lunare, în caz de invaliditate permanentă a oricărui dintre asigurați ca urmare a unui accident (întîmplat în orice împrejurare) și în caz de deces (din orice cauză) al oricărui dintre asigurați.

Asigurarea se încheie pe durate cuprinse între 5 și 20 de ani, iar primele de asigurare ce se plătesc de asigurați sînt accesibile oricui.

De reținut că pentru membrii familiei avînd vîrsta între 5—30 ani, se plătește numai 1 leu de fiecare 1.000 de lei sumă asigurată.

Asigurarea familială de accidente

Și în această asigurare, în afară de asiguratul principal (persoana care încheie contractul), se cuprind soția, precum și copiii în vîrstă de la 5 la 16 ani, indiferent de numărul lor. Suma asigurată pentru fiecare din persoane este de 10.000 de lei pentru cazul de invaliditate permanentă totală și de 5.000 de lei pentru cazul de deces din accidente (întîmplate în orice împrejurare). Durata pe care se încheie asigurarea este de trei luni. Pe aceeași perioadă se pot încheia pînă la trei contracte. Prima de asigurare este de 25 de lei pentru un contract.

ASIGURAREA CU TERMEN FIX

Se adresează în special părinților care doresc să constituie — într-o anumită perioadă — un fond bănesc pentru copiii lor, pe care aceștia l-ar primi la o vîrstă oarecare: la majorat, la căsătorie etc.

Suma asigurată (fondul bănesc) poate fi de 10.000 lei, sau mai mare, crescînd cu fracțiuni de cîte 5.000 de lei. Suma se plătește, la expirarea asigurării, persoanei înscrise în poliță.

Primele de asigurare — care sînt accesibile oricui — se stabilesc în raport cu suma asigurată, cu vîrsta asiguratului la încheierea contractului, și cu durata acestuia și se pot plăti, la cererea asiguratului și în rate semestriale, trimestriale sau lunare, anticipat.

Iată mai jos, cîteva exemple privind primele lunare ce se plătesc:

Vîrsta asiguratului la încheierea contractului de asigurare	Durata asigurării		
	10	15	20
16—40 ani	Durata plății primelor		
	10	15	20
	lei 76	46	32
41—50 ani			
	10	15	20
	lei 77	48	34

La primele ce se plătesc anticipat pe mai mulți ani, ADAS acordă o reducere de 4 la sută pentru fiecare an de plată anticipată, începînd cu cel de-al doilea an scotit de la expirarea anului de asigurare în curs.

Este ușor de observat că totalul primelor lunare ce se plătesc pentru o asigurare cu termen fix, este mai mic decît suma ce se plătește la expirarea asigurării, persoanei înscrise în poliță de asigurare.

ÎN LUNCA ARGEȘULUI

**PENTRU
RECOLTA
'68**

NESECATELE REZERVE INTERNE

PE TERASA VIILOR

Impreună cu Constantin Fulga, inginerul agronom al cooperativei din comuna Iancu Jianu, județul Olt, pornim la o ascensiune destul de anevoioasă. Urmind un drum șerpuit, urcăm pe Dealul Cerului spre terasele ce se profilează tot mai distinct. Sus, aproape de creastă, zărim la dimensiuni liliputane, zeci de băleți și femei, lucrând la nivele diferite. Fiecare pe o anumită treaptă. Și sînt destule asemenea trepte săpate în coasta dealului, dăltuite cu meșteșug pentru ca terenul să nu le macine.

Cindva, aici, pe Dealul Cerului, toamna aducea nu numai bogăția pomilor, ci și a viței de vie. Ville erau întinse, chiar dacă soiurile nu erau dintre cele mai alese. Butucii s-au uscat și dealul s-a acoperit cu frunză de porumb și pe alocuri chiar și cu sălbaticul mohor.

De astă toamnă, pe Dealul Cerului, a început terasarea. Ca și în alte locuri, dincolo de Olt, în Argeș, primele zece hectare de deal au fost supuse terasării, termen ce capătă o circulație tot mai frecventă. În această primăvară, alte 13 hectare de coastă vor fi pregătite pentru a fi plantate cu butași.

Două brigăzi conduse de Constantin Barbu și Ion Andronache lucrează la arhitectonica teraselor de pe pragul cărora dealul capătă o formă ordonată, cu o geometrie ce încântă ochiul.

Inginerul Fulga, fiu de țaran dintr-un sat apropiat, s-a dedicat muncii din cooperativa agricolă din Iancu Jianu dorind, ca și alții, să vadă o dată Dealul Cerului ocupat de vii. Planul acesta, precum se vede, se înfăptuiește. Dar el cere încă vreo cîțiva ani de muncă. Primele vițe pe terasele de anul trecut au și apărut. Dar sînt încă numeroase hectare ce-și așteaptă rindul. Comuna Iancu Jianu se va înscrie ca o activă producătoare de struguri: Afuz Ali pentru masă, Pinot gris și negru precum și Muscalul pentru vin.

Ca niște buni gospodari, cooperatorii s-au gândit și la nuiielele de răchită pentru legarea coardelor viței de vie. Drept care, pe malul Oltețului s-au sădit circa 50 de ari cu asemenea arbori de o varietate foarte bună, cu mlădițe bogate și foarte flexibile.

Terasele de pe Dealul Cerului nu vor rămîne golăse pînă ce pămîntul se va așeza. Ar însemna ca din suprafața pămîntului cooperativei să fie scoasă o porțiune sortită a nu produce. Soluția practică a fost găsită: pînă ce se realizează „tasarea”, pe terase se vor cultiva fasole și pepeni.

După Dealul Cerului va urma Dealul Bucicăi. Dar cite alte dealuri din acest județ nu s-ar putea planta cu viță de vie?

CONST. SÎRBU

Zona din vestul județului Ilfov e blagoslovită de ape. O brăzdează Dimbovița, Argeșul, Neajlovul. Trece pe arșiță, cu mașina peste poduri, pe sub care curg apele și auzi în jur exclamații: „Iată Argeșul, Iată Dimbovița...” Și rar s-a întimplat ca numele de ape să producă infiorări atît de dulci ca-n maiul acesta scetos. Cel din Bolintin Vale stau cu picloarele-n Argeș. Mare hatir! Cum s-or fi folosind de el? Trebuie

știut că și atunci cînd îți trece apa pe sub prag, tot trebuie să te apleci s-o iei cu cofa. Cu agregatele de care dispun se irigă 25 ha. grădină și 100 ha. porumb. Aceasta înseamnă a zecea parte din suprafața cultivată. Or, numai o zecime din suprafața irigată, cînd au apa lingă lanul de porumb, este fără îndoială puțin. Se așteaptă o motopompă de la un trust petrolifer și un aspersor comandat la uzina metalurgică din

Tirgoviște. Ei vor instala chiar la malul rîului în lanul de porumb, pentru a economisi țevă.

Dacă irigarea prin aspersie poate fi limitată la un moment dat de capacitatea agregatelor existente, udatul simplu din butoaie și găleți, făcut cu mina omului, poate acoperi o suprafață mare, dacă aceasta este o cauză a obștei întregi. Duminică, 12 mai, au luat parte la udări 200 de cooperatori, funcționari și elevi. E prima dată cînd se întîlnesc pe cîmp agricultorii de meserie și neagricultorii aduși de aceeași cauză. Elevii de la liceu au venit împreună cu mecanicul liceului, Gheorghe Ciobanu, care a luat în primire o motopompă. Participanții la acțiune au udat 6 ha. de porumb, 5 ha. de cartofi, varza și roșiile. Așadar, să recapitulăm: au participat 200 de oameni. Dar efectivul populației din comună este de 7 000 de suflete. Numărul participanților apare în acest caz mic. Ștefan Ioniță, vicepreședinte al C.A.P., spune că în comună sînt sute de meseriași, mulți dintre ei zidari, care muncesc în alte părți. Nici lotul lor nu-l cultivă cum trebuie. Dar ei și familiile lor trăiesc în sat și se hrănesc din bunurile pămîntului acesta. E timpul să înțeleagă că acum, cel mai urgent lucru din toate e îndestularea pămîntului cu apă. De ce nu se discută cu ei de la microfonul stației de radioficare, nominalizînd chiar și amintindu-le că îndatorirea de a participa la irigare este o îndatorire expresă și profund patriotică.

În ziua cînd culegeam datele acestel însemnări, cooperatorii din Bolintin își împărțiseră forțele între irigări și prașilă. Prașila și-a dovedit acum, mai mult ca oricînd, capacitatea de a împiedica evaporarea umezelii. Acolo unde s-a prășit porumbul, el arată mai viguros ca în porțiunile îmburuienite. S-a trecut la cea de a doua prașilă mecanică la porumb. Se lucrează așadar cu o tenacitate egală, pe două fronturi.

★

Ciorogirla — alt nume de apă. Într-un cot al rîului, copiii se scaldă cuprinși de o nevinovată fericire. Mai încolo dăm însă peste ceea ce se cheamă — înclăstarea dramatică cu natura. Rîul face oamenilor ofiții dintre cele mai serioase. Se irigă după un plan de măsuri care coordonează totul. Irigarea a 105 ha. legume, 52 ha. porumb, 50 ha. lucernă, a solarilor unde tomatele au început să lege de-acum, se face fără înterupere. Pe suprafețele mai mici se irigă cartofii, porumbul siloz și pomii. E oare posibil să se facă mai mult? Este; dacă va intra mai repede în funcțiune canalul magistral, dacă întreprinderea de electricitate București va termina niște instalații electrice, dacă se va termina digul de la solarii, dacă vor avea tot timpul piese de schimb pentru agregate, dacă... Cei vizați să ia aminte. Acum și secundele au preț.

V. T.

NE SCRIBU CORESPONDENȚII

LA CENTRUL BĂDENI

Căminul cultural din Bădeni a găzduit faza intercomunală a Festivalului de teatru „I. L. Caragiale” la care au participat comunele: Stoenești, Cetățeni și Bădeni. Formațiile au prezentat piesele: „Omul care a văzut moartea” de Victor Eftimiu (com. Bădeni), „Dezertorul” de M. Sorbu (Stoenești) „Ursul” de Cehov (Cetățeni). Interpretul au dovedit o bună pregătire, un joc degajat, natural și o dicție clară. Meritul instructorilor de teatru Petre Neguleț (Bădeni) și Ion Morărescu (Stoenești) ar fi fost și mai mare dacă, în afara cadrelor didactice, ar fi antrenat și țărani cooperatori dornici să activeze în cadrul acestor formații. Faza a fost cîștigată de formația de teatru din comuna Cetățeni. Adresăm felicitări atît instructorului Aurel Tămîrjan cit și tuturor interpreților care s-au străduit să prezinte un spectacol de o bună finută artistică.

Prof. MARIAN STOICA
Instructor județean la Comitetul de cultură și artă — Argeș

FESTIVAL ARTISTIC

La Titești, a avut loc de curînd, în cadrul etapelor intercomunale a competiției vilcene, „Festivalul primăverii” întrecerea formațiilor muzical-coregrafice din localitățile Perișani, Boișoara și din comuna gazdă. Potrivit clasaментului întocmit de un juriu format din reprezentanți ai celor trei comune, locul întâi a revenit căminului cultural Titești.

De la Perișani, au plăcut interpretii brigăzii artistice, cu un program inspirat din realizările locuitorilor acestei comune.

Cîntece frumoase au prezentat și artiștii amatori din Boișoara. În schimb, brigada artistică a acestei comune s-a înfățișat pe scenă cu un text vechi de cîțiva ani, care nu a adus nimic nou și, ca atare, nici nu a întrunit sufragiile juriului.

CONSTANTIN
POPESCU
directorul căminului
cultural Titești-Vilcea

UNDE-S MULȚI PUTEREA CREȘTE

Cooperatorii din comuna Preajba de Pădure județul Dolj au început, nu de mult, o lucrare care, prin proporțiile sale părea că întrece posibilitățile de muncă ale acestui sat. Aproape de apa pîrului Teslui se ridică un dig de pămînt lung de 130 metri, lat de 22 metri și înalt de 7 metri, care înghite vreo 9 000 m.c. de pămînt. Prin această lucrare se zăgăzuiesc 44 000 m.c. de apă, care va fi folosită la irigatul a 30 ha teren de cultură ce va dubla și chiar tripla producția agricolă.

„Dar, nu ne vom mîrgini numai la irigare, spun tov. președinte Dulgheru Storic și inginerul agronom Bugna Vanghelis, aci vom aduce 3 000 kg puieț de crap, 1 000 puieț de caras, sporind astfel veniturile cooperativei noastre. Tot aci ne gîndim să ne dezvoltăm sectorul avicol, crescînd gîște și rațe”.

Iată deci că membrii cooperativei agricole din Preajba, după ce au dat producției dealurile nefertile plantînd peste 4 000 meri și pruni care se află în al III-lea an, după ce au plantat 20 ha de vie cu Fetească și Riesling, care în acest an intră pe rod, s-au gândit ca să redea și vîile producției, prin acest „zăton de pește”, cum li numește „moș Anghel” un destoinic cooperador.

GHI. CAZACU

INSCRIȚIE PE UN ALBUM

Peregrinările de reporter m-au purtat în această primăvară prin nordul Moldovei, într-un sat așezat printre unduirile molcome ale pământului. Dolhești este un sat modern, în care civilizația a pătruns cu tot cortegiul ei de innoiri. Din cele peste 700 de case, doar una singură, păstrată ca piesă de muzeu, va da realităților putere de comparație. Elevilor de școală le vine greu să creadă că odinioară firescul însemna o casă de chirpici acoperită cu stuf. Astăzi, casele masive de cărămidă sînt înconjurată de o cochetă grădină și poartă drept stindard antenele de televizor.

Localnicii iau tot mai rar drumul Fălticeniilor, pentru că au în sat un frumos și bine aprovizionat magazin universal, au croitorie, cizmărie, frizorie; pe lângă circumscripția sanitară funcționează o casă de nașteri și o baie populară. Acum se află în construcție un nou local de școală cu 8 săli de clasă și laborator.

Tradiționala ospitalitate moldovenească m-a adus în casa profesorului Petru Sandovici, director al căminului cultural. Recunoașteți că există obiceiul ca, intrînd în casa cuiva, pentru a înlocui o discuție care se leagă anevoie, să și se pună în față un album cu fotografii de familie. Am răsfoit împreună cu amabila mea gazdă un album cu amintiri — istoria ilustrată a vieții culturale a comunei.

Pe prima filă — o fotografie îngălbenită de vreme. Un grup de oameni îmbrăcați în costum național.

— Mă recunoașteți? m-a întrebat zîmbind profesorul Sandovici.

Mi-a fost dificil să-l recunosc în tinerelul din fotografie pe omul de azi, în vîrstă de 56 de ani. Și au început explicațiile.

— Fotografia este făcută în noiembrie 1933, cînd s-a înființat corul. De atunci continui să-i fiu dirijor. Iată-i aici pe cîțiva dintre cei 100 de coriști pe care o să-i vedeți după amiază pe scenă: Clara Diaconescu e acum învățătoare pensionară, Petru Lupu e agent veterinar, Costică Todireasa e azi muncitor la Combinatul forestier din Fălticeni, Petru Crăciun e cooperativist...

Alte fotografii mi-au demonstrat prezența corului pe scena Teatrului Național din Iași, la Suceava, cu prilejul unor concursuri și festivaluri.

Filele albumului îmi apar ca un calendar imens. Fotografii surprind aspecte din bogata activitate culturală: brigada artistică la inaugurarea căminului, echipa de dansuri, fluierașii din Dolhești Mic, un concurs cu premii pe scena căminului, solistul dansator Dumitru Harhăță, care și azi, la 77 de ani, mai joacă o mocănească „prinsă” de la bunicul său.

O filă specială este rezervată acțiunilor patriotice pentru construirea căminului cultural. Tinerii, de multe ori aceiași care apar și printre artiștii amatori, au făcut cărămizi, au cărat materiale, au durat un adevărat palat de cultură.

Cînd am vizitat sala imensă cu balcon, avînd o capacitate de 1000 de locuri, nu i-am înțeles utilitatea. Din același motiv unii au vrut să

oprească construcția. Dar dolheștenii știau ei ce știau. Acum știu și eu. Am văzut sala arhitecturală a un spectacol care a ținut aproape patru ore. Pe scenă, alături de echipele cu care făcusem cunoștință prin intermediul fotografiilor, formația de teatru a prezentat în avanpremieră Festivalului bienal, piesa „Omul care a văzut moartea” de Victor Eftimiu.

Pentru activitatea culturală bogată ce se desfășoară la Dolhești, animatorul ei, profesorul Sandovici, a fost distins cu Medalia Muncii și recent cu Medalia Meritul Cultural.

Mărturisesc că ideea de a scrie despre intelectualii care după anii de studii s-au întors în Dolheștiul natal, mi-a dat-o o ilustrată răstăcită în albumul amintit. Avînd permisiunea să o citim: „Împreună cu această vedere ce reprezintă orașul în care urmez cursurile unei școli, vă transmit cele mai calde salutări, urîndu-vă mult succes în activitatea dvs...” Semnează: „Nicolae P. Panțiru, care nu v-a dat uitării”.

Elevii nu își uită profesorii care le-au pus condeiul în mînă. Tinerii nu își uită satul în care au crescut. Se reintorc.

Eugen, copilul „domnului învățător Trimescu” a devenit „tovarășul inginer agronom”. Sosind

la casa părintească, a mîrit familia cu Anisoara, profesoară de fizico-chimice, pe care a cunoscut-o în anii studenției la Iași. Sora lui Eugen este în primul an de profesorat. Revenită la Dolhești, a îmbogățit numărul artiștilor amatori, activînd în echipa de teatru.

O dată cu întoarcerea ca doctorită a Elenei Murărița, în comună a luat ființă un cabinet stomatologic, la care vin oameni și de prin satele vecine.

Anul trecut au absolvit școala 56 de elevi. 27 au plecat la liceu, 14 la școli profesionale. Vor trece anii. În gara Dolhești or să coboare tineri în care localnicii vor descoperi trăsături cunoscute. „Ne-am întors acasă” — vor spune noii veniți. Și se vor apuca de treabă.

Intr-un sat în care o singură casă-muzeu mai amintește de trecut, treptele generațiilor urcă spre bunăstare.

Pline de înțeles mi se par acum, după ce am cunoscut locurile și oamenii, cuvintele unui cîntec auzit de la eleva Maria Cristea:

„La Dolhești am crescut eu
Mă mîndresc cu satul meu”.

ANDREI CROITORU

Căminul cultural din Dolhești Mari

Familia Scarlat Canta intră în posesia diamantului negru în urma omorului săptuit de Chiriță Drăcea, slujitorul lor, asupra fratelui lui Scarlat, Gheorghe Canta. Zulnia Canta vrea să pună mîna pe domnie dînd giuvaerul ca peșcheș turcilor. Încearcă să atragă și pe fata lor, Zoe, în planul său, dar aceasta împotrîvindu-se, Scarlat și Zulnia înfiază în locul ei pe Ilinca lui Onofrei. La castel, e prezent însă haiducul Alexa Cerbu, logodnicul Ilincăi. Zoe îi înmînează lui Alexa un rîvaș, să-l ducă la unchiul ei, Alexandru Alexandru sosește la castel și cere să-și vadă nepoata. Adormită de un praf, Zoe nu reușește să-și spună păsul său. Zoe își revine și ajutată de Alexa fuge călare încercînd să-l ajungă din urmă pe Alexandru. Între timp, Alexa și ceilalți haiduci sînt birușiți și luați de poteră. Pe drumul spre ocnă, întîlnesc pe Drăcea, care, din porunca Zulniei, o prinsese pe Zoe. Zulnia dă ordin de plecare spre schitul Durău. Se abat pe la mănăstirea Pîngărași, după care pornesc cu toți la drum spre Iași. Haiducii le ies în cale și iau una din cele trei trăsuri. Urmăriți de poterăși, haiducii, în afară de Neicu și Ceterașu, sînt încercuși în Piscul Șoimului. Scarlat Canta pleacă cu pluta pe Bistrița spre Galați. Alexa, legînd capătul unei frînghii își dă drumul în prăpastie și într-o clipă este în mijlocul plutei lui Canta. După o luptă cu Drăcea, Alexa este prins și dus la mănăstirea Bistrița. El reușește însă să fugă din chilia unde fusese închis. Scarlat Canta și toți cei ce-l însoțeau au ajuns la Cetățuia, unde au rînduit un zaiafet mare. În timp ce petreceau au apărut haiducii care, după ce au luat giuvaerurile boierilor, au plecat.

21

Zoe Canta a recunoscut ușor glasul lui Alexa Cerbu. A luat medalionul și l-a deschis, cu mare înfrigurare. Dar în loc să se bucure, a îngălbenit.

— Ne-a înșelat mama, pe toți. Mare tîlhăroaică!

— Mama? Domniță, domnia ta ne-ai mințit! a tras Alexa pistolul din brîu.

Zoe s-a înălțat, dreaptă, în fața primejdiei:

— Dacă mă crezi în adevăr vicleană, trage!

— Ci unde-i? a întrebat Alexa.

— Nu mai știu. Dar cred că-i ascuns în Cetățuia.

— Cine-ar putea să afle adevărul?

— Numai Ilinca.

— Slabă nădejde...

— Te iubește foarte mult, Alexa.

— Mă îndolesc.

— Încerc și eu! a hotărît Zoe, bărbătește, anume ca să-i însuflească.

Și unchiul Alexandru, și voi, și eu și, să fim drepti, toată Moldova vrea ca diamantul negru să nu ajungă la Țarigrad.

— Așteptăm știri de la domnia ta, în codrul Birnovei. Pînă atunci ține la domnia ta sticla asta proastă, i-a întins medalionul smuls de la gîtul Zulniei.

Cap. XVII. Ce spune clopotul din Cetățuia?

Au trecut două săptămîni.

Zulnia Canta îmbina, cu dibăcie, cu lesul viei cu zaiafeturile și soarelele, vizitele și rugăciunile la Trei Ierarhi, cu tainicele pregătiri de plecare. Așa că nimeni, nici chiar Drăcea, nu mai știa ce gînduri nutrește și-n ce apă va să se scalde.

Dar ivirea Zoei în Cetățuia a speriat-o mai rău ca atacul haiducilor. A trimis-o pe Ilinca s-o întîmpine.

— Ai venit să vezi o... întemnițată? a întrebat fata, cu mîhnire.

— Du-mă la lata...

Și cînd a ajuns în fața lui Scarlat Canta:

— M-am hotărît, tată: merg zălog la Țarigrad, și a ingenunchiat cerșind iertare.

Din ochii mari, focoși, frumoși ai Zulniei au început să curgă lacrimi.

— Și ce-i dacă vreau să fiu doamnă?

Merit, pentru asta, să mă urască propria-mi fiică? Au nu-s mai iscusită, mai dirză și mai frumoasă ca toate doamnele, de la descălecatul Moldovei încoace?

— Dar oare fiica ta merită să fie dată roabă pentru domnie? Gîndește-te bine, omenește, ca mamă, nu ca doamnă.

— Vreau să fiu ca doamna Chiajna, ca Nastasia Ducăi Vodă, ca...

— Dar nici una din aceste doamne n-au o fiică așa cum ai tu, dragă mamă.

Vorbele astea, mai mult întîmplătoare decît bine gîndite, au muiat inima Zulniei. De altfel, de cînd ajunsese la Iași, dorea să se împace cu Zoe. Și mai ales dorea s-o smulgă de sub obrocul cumnatului Alexandru. Să și-o facă aliată în scopul unic al vieții: domnia.

— Ai dreptate, Zoe. Să ne împăcăm.

O dau pe Ilinca la Țarigrad, dacă-i nevoie. Doar de aceea, anume, am înfiat-o. Orice-o fi, tu ești singele meu.

Dar, deocamdată, lumea și mai cu samă cumnatul Alexandru nu trebuie să știe că ne-am împăcat.

În ograda Cetățuiei se ivise toamna, pogorită parcă din codri Birnovei. Un

lei și un cireș lepadău frunze galbene și roșcate. Ilinca sta în pridvor și le

număra cum cad. De cînd au atacat casa Canta din Iași, nu mai știa nimic despre Alexa. Se simțea singură, prizonieră, roabă. S-a ferit într-un ungher și i-a lăsat pe Scarlat și pe starețul Gherontie să treacă la atelierul mănăstirii, unde meșteri fierari terminau două

trăsuri noi, aidoma celor pierdute pe

DIAMANTUL NEGRU

Roman de DUMITRU ALMAȘ

— Chiar așa! Au fost haiducii tare cumsecade dacă ne-au cruțat viețile. Averi și giuvaericele avem destule...

A doua zi, pe la prînz, doi tineri bo-

ierii o căutau pe Zoe acasă la Alexandru Canta.

— Sînt serdarul Iancu Virnav, și ți-am adus acest dar de la un admirator al domniei tale.

Co
rep

SĂRBĂ
TOMI

Nici cronicile, nici legende nu păstrează numele născutului care a întemeiat Tomisul, în urmă cu aproximativ 2800 de ani, pe locul actualului oraș și port Constanța. Ținem însă la mare cinste numele celui care a fost ctitorul portului modern, al acestei porți românești către continentele lumii, inginerul Anghel Saligny. Constructor reputat, având la activ podurile de cale ferată de pe linia Adjuda-Tg. Ocna, podul Cosmești de pe Siret, docurile și antrepozitele din Galați și din Brăila „tripticul” de poduri dintre Fetești și Cernavodă, linia de cale ferată Tg. Jiu-Filiași și portul Giurgiu, Anghel Saligny a condus și lucrările de amenajare a portului Constanța, inaugurat acum șase decenii (24 mai 1908). Se cuvine deci ca la această aniversare să aducem un omagiu lui Anghel Saligny, stea de prima mărime pe firmamentul ingineriei românești.

Ce reprezintă portul Constanța pentru țara noastră? Înainte de toate, este punctul de cea mai mare importanță pe harta schimburilor comerciale pe care România, ca urmare a politicii partidului și guvernului de dezvoltare și de diversificare a economiei, le întretine cu peste 100 de state. Jumătate din exportul țării noastre se face pe calea mării și trebuie spus că structura acestuia a făcut să se schimbe mult în ultima vreme aspectul general al portului: de unde între cele două războaie mondiale puteau fi văzute aici mai mult cereale, acum predomină produsele industriale. Cele 55 de nave cu tricolorul la catarg, aflate în dotarea flotei maritime comerciale, asigură un trafic maritim ascendent. Prin portul Constanța au ieșit acum un an 9,318 milioane tone de mărfuri, iar în 1968 peste 10 milioane tone. Se știe că navele comer-

Clad

cială constituie mijlocul cel mai ieftin și cu ponderea cea mai ridicată în efectuarea schimbului internațional de mărfuri. Transportul pe ape costă cel mai puțin, un cargou înghițind în pîn-tec sute de trenuri. Chiar și traulerele, nave de talie ceva mai mică, impresionează prin performanțele lor: dintr-o cursă de două luni în ocean, un trauler aduce un milion de kilograme de pește congelat, făină și ulei de pește, adică atât cât producea într-un an o baltă din lunca Dunării în suprafață de 10 000 ha.

Aniversarea a șazececi de ani de la inaugurarea sa, portul Constanța o întimpină în haină nouă. Cetluit de două centuri

de piatră și beton — digurile de nord și de sud — s-a conturat un bazin portuar de 523 ha, de două ori și ceva mai mare decât bazinul vechi în suprafață de numai 195 ha. Pentru aceste noi diguri de închidere, au fost dislocate și aruncate în apa mării, începând din noiembrie 1964, dealuri întregi de piatră de la cariera Ovidiu — peste 5 milioane tone de piatră, cărora li se adaugă 9 300 tone de stabilizozi, un fel de întăritoare din fier-beton. În cele 65 de dane operative ale activității, adică ale mării interioare create prin lucrările de extindere, vor putea acosta petroliere și mineraliere cu

un deplasament de 50—60 mil tone.

Capacitatea de trafic a portului se va întregi, iar timpul de staționare a navelor pentru operațiuni portuare, datorită dotării cu utilaje de mare tehnicitate, va fi cu 43 la sută mai mic decât în prezent.

Tomisul cel aproape trimilenar, odinioară cetate la întâlnirea pământului geto-dacic cu marea, iar astăzi perlă în cununa de orașe-stațiuni de pe litoralul românesc, câștigă în frumusețe și prosperitate prin durarea noului și vastului bazin portuar, care lărgeste calea spre toate meridianele și paralelele globului.

NICOLAE CULCEA

Grădina recunoștinței

Sosirea primăverilor românești este anunțată de focuri, de acele focuri aprinse în liniștea serilor, prin șanțuri și grădini, menite să ardă toate urmele iernii.

Am întilnit aceste focuri și în comuna Roata, din județul Iflov. Iși revărsau fumul și dogoarea pe sub coroanele trezite ale pomilor, stîrnind viața tainică a mugurilor. Unul din ele mi-a atras atenția în mod deosebit. Ardea într-o grădină deosebită, un patrat însemnat de ștacheții gardului mărunț, în mijlocul satului. Nu erau pomi. Erau numai brazde, urmele unor brazde de flori, pline cu surcele încilcitate de viscol. Niște miini subțiri, de copii, le strîngeau, întîind cu ele pâlălaia focului aprins într-un colț al acestei grădini deosebite. Și împrejurul monumentului începea să se așeze primăvara.

Impresionant monument! Prin ce? Casca aceasta de bronz, așezată pe două baionete încrucișate, am mai văzut-o în foarte multe sate. Și nu m-a supărat că este aceeași. Poate, fără voia lor, meșterii care au intruchipat-o din duritatea metalului, au creat o imagine simbolică a soldatului român, așa cum s-a desprins ea din vîltoarea de foc a anilor 1916—1918. Ceea ce impresionează puternic la acest monument este placa comemorativă, cu mult mai mare decât toate cele pe care le-am întilnit prin satele țării. A fost nevoie să fie mai mare, fiindcă în ea au trebuit încrustate 106 nume. Un sergent, patru caporali și o sută unu de soldați s-au stîns pe cîmpia Mărășeștilor, strîgînd, șoptind pînă-n ultima clipă eroicul „Pe aici nu se trece”. Uriașă jertfă pentru un singur sat. Aproape că nu există casă care să nu-și aibă, aici, pe lespedea de marmoră albă, un nume al ei.

Acum, ca-n fiecare primăvară, pionieri ca Despa Marin, Barbu Marin, Miroiu Stelica, Gang Mihai, Dumitru Gheorghe, Albu Floarea, Drăgușin Stelica, împreună cu dascălii lor, vin în această grădină a recunoștinței și își cizelează sentimentele de dragoste gospodărească pentru comună, de patriotism, ștergînd urmele iernii, făcînd loc primăverii care începe să-și arate cocorii.

Numele celor 106 eroi dorm între flori, florile pline de o strălucire deosebită ale acestor ani.

STELIAN FILIP

cale. Fără voie, îl auzea pe starețul Gherontie șoptind:

— Mehmet-aga-i om de încredere. Vine, de bună samă, după înștiințarea noastră, vine într-un suflet.

— Dar cum scoteam diaman—diamantul din Cetățuia?

— Ce diamanți o-ntors-o coana Zulnia, cu politica atunci la sindrofie: pe haiduci i-o păcălit, iar pe boieri i-o încredințat că n-aveți nici un diaman... Deci, două păcălituri dintr-o dată.

— De-acu haiducii or să — or să ne lase în pace. Le-am astupat gura.

Asemenea vorbire a speriat-o pe Ilinca. A alergat spre poartă; dar straja i-a amintit că n-are voie să iasă din Cetățuia... S-a strecurat spre grajduri, hotărîtă să găsească om și să trimită veste lui Alexa. I-a ieșit în cale Chiper, vizitiul. S-a agățat de el, numai pentru că i se părea că sub vorbele lui sugubețe se ascunde uneori persiflarea și ira împotriva stăpînilor și pentru că, atunci, în bătaia de pe plută, i s-a părut că el a azvîrlit o bîță ciobănească lui Alexa ca să-l înfrunte pe Drăcea. I-a spus fără înconjur:

— Bădiță, dacă ai un dram de omenie în mîta, fă să aflu Alexa că, în curînd, foarte curînd, vine un turc mare din Măcin, cu ieniceri, să ne scoată din Cetățuia și să ne ducă la Țarigrad, cu diamanț cu tot.

— La noapte... i-a șoptit și i-a suris vizitiul, urmînd ca și cum ar fi vorbit în dodă: La noapte or să răsără... stelele.

Intr-adevăr, în noaptea aceea Mehmet-aga trecea Dunărea la Galați, cu treizeci de spahii. Toți se țineau făloși în șa. Din vreme în vreme, se desprindeau cite doi-trei din ceată și prădau casele mai arătoase din satele prin care treceau. Așa era obiceiul ismailitenilor.

Vestea că vine o ceată de turci spre Iași a ajuns pe înserate, în tabăra lui

Neicu. Alexa și Ceterașu au și coborît prin satele dintre Birnova și Vaslui, să afle mai multe vești și să îndemne lumea să le stea împotriva.

— Dacă ne ajutați, mintuim țara de o mare primejdie, lămurea Alexa.

Au strîns, într-o seară, peste patruzeci de oameni.

Dar glasul clopotelor din Cetățuia îi îngrijora cum nu se află.

— Ne cheamă grabnic și stăruitor, talmăcea Alexa.

— Du-te i-a îngăduit Neicu. Ursu și Ceterașu te însoțesc și se țin pe-a-proape, să n-o smintești în cine știe ce altă capcană boierească și muierească.

Ci, privind zidurile și cerul, în mințea Ilincăi scăpăra un gînd ciudat, și trist și hazliu, aproape copilăresc. A urcat în clopotniță.

— Clopotare, îngăduie-mi să cerc sunetele clopotelor.

— Cearcă. Sună frumos și răzbat de parte, foarte departe.

Ilinca a lovit de trei ori scurt, în clopotul mijlociu și o dată, lung, în cel mare: bam, bam, bam, baaam!

— Parcă au inimă, așa sună...

— Și parcă vorbesc. Ia! clopotarul a repetat jocul, mai tare, mai cu subînțeles.

Bucuroasă ca și cum ar fi schimbat o vorbă cu cineva nespuse de drag, Ilinca a mai sunat și ea o dată, într-un fel de joacă sprintară.

— E bine, de trei ori. E mai... primit.

— Cine se joacă în clopotniță? a strigat căpitanul Drăcea, din mijlocul ogrăzii.

— Mireasa domniei tale! s-a ivit Ilinca la fereastră.

— De ce? Ce-i năzbitia asta? Mireasa-n clopotniță... Naiba a mai văzut?

— Dacă mireasa trage clopotul înainte de cununie, alungă piatra rea... Așa-i datina.

Drăcea simțea ceva deosebit, poate

șăgalnic, poate batjocoritor în glasul Ilincăi: „... Răbufnește tu, acu, cît mai poți, cu datinile tale. Că peste o zi-două te flocăiesc eu, hulubițo... Mi te-a dat Scarlat Canta ca să-i las muierea în pace; iar muierea-i mi te dă, ca să mă aibă lîngă dînsa, ibovnic veșnic. Strașnică întorsătură și faină socoteală“...

— Ca să piară într-adevăr piatra rea, te rog să-mi dai voie, clopotare să sun și la noapte așa: de trei ori scurt, și-o dată lung: bam, bam, baaam! a șoptit Ilinca la urechea clopotarului și a coborît, în fugă, veselă și ușoară ca fulgul, încredințată că a săvîrșit faptă de ispravă.

Grijile apropiatei plecări furau ori striveau toată liniștea Zulniei: se afla la cea din urmă încercare și nădejde. Peste două-trei zile ar trebui să știe: doamnă ori... „Nu! Nu se poate să n-ajung. Am păcălit tot Iașul, toată Moldova. Am cumințit-o pe Zoe. L-am subjugat pe Drăcea, pe Ilinca“... Era încredințată că va fi cum vrea, cum rivnea. Totuși, întîrzierea lui Mehmet-aga îi da un tremur lăuntric, parc-ar fi fost alcătuită din strune de cobză și-ar fi stat în bătaia unor vînturi potrivnice. Se prefăcea că ride și, de fapt, plîngea. Zicea că mîncîncă și, de fapt nu s-atingea de bucate. Că doarme și nu lipsea geană de geană: „...De ce nu vine turcul? L-or fi oprit arnăuții lui vodă? S-o fi înhăitat la prădăciuni și l-au căsăpît țărani. Că s-au ticăloșit și osmanliii istic. Nimic de capul lor. Cum vîd o oală de vin ori o muieră... Și clopoțele astea... Imi sună în urechi ca o prevestire rea... De trei ori au tras pînă acum... Ce fel de slujbă o fi asta?“

S-a ridicat din pat, și, tiptil, s-a strecurat în odaia lui Drăcea.

— Ce vrei? s-a ferit căpitanul de îmbrățișarea stăpînei, furnicat de mînie și dezgust.

— Ingratule! Vreau să te fac om și tu...

— Iertăciune; eram somnoros... o drese căpitanul.

— De ce-au sunat clopotele? a întrebă și a urcat în pat, înfrigurată. M-am speriat...

Drumețînd tustrei, în pasul cailor, haiducii se întîlniră cu un convoi de care.

— Umblați noaptea, oameni buni? a întrebă Alexa.

— Ne-au alungat niște spahii din hanul de lîngă Vaslui.

— Mulți?

— Vreo, douăzeci-treizeci. Au pus mîna pe han și beau ca... țurcii. Dar, ca turcii, ce mai!

Alexa a făcut semn scurt și tustrei au pornit, galop, spre miază-zi.

Mijea de ziua cînd au descălecat în preajma hanului. S-au apropiat, tiptil. În han, spahii dormeau trudiți de beție. Numai un străjer și hangiuul moțăiau, rezemați de tejghea. Alexa l-a tras afară pe hangiu și l-a dat în sama lui Ursu:

— Leagă-l de nucul cela, departe. Ceterașule, cară vreo cinci, șase maldăre de paie și presară-le prin han. Eu pun jăratec din sobă. Cînd s-or trezi să se creadă în iad.

Cînd flăcările au început să cuprindă paie, pîrîind ușor, parc-ar fi rupt găteje, Alexa, cu firtații lui, au încălecat și, cu mare zor, au mînat caii spahii spre miază-noapte,

* VA URMA

CONVORBIREA NOASTRĂ

Una din laturile importante ale activității Administrației Asiguraților de Stat o constituie lichidarea daunelor, sau altfel spus, plata despăgubirilor. Pentru a informa pe cititorii noștri cu unele date folositoare privind despăgubirea asiguraților, ne-am adresat tov. MIRCEA POPESCU, directorul Direcției lichidării daunelor din Direcția generală ADAS.

— Am dori, pentru început, să cunoaștem câteva cifre care să ilustreze volumul activității pe linia lichidării daunelor.

— Ca urmare a creșterii numărului asiguraților și a bunurilor cuprinse în asigurare sumele plătite de ADAS drept despăgubiri au crescut de la an la an. Pentru a vă da seama de mărimea lor voi da câteva exemple. Astfel, numai în anul 1967 și în primul trimestru al acestui an, la asigurarea animalelor, ADAS a plătit despăgubiri de aproape 370 de milioane de lei pentru animalele pierite aparținând cooperativelor agricole de producție și cetățenilor; la asigurarea culturilor agricole și a rodului viilor, despăgubirile plătite cooperativelor agricole de producție au însumat, în aceeași perioadă, peste 210 milioane de lei.

De unde rezultă că... ADAS-ul la nevoie se cunoaște.

— Ce preocupări mai deosebite există în direcția ce o conduceți pentru buna servire a asiguraților.

— Trebuie să spun să servirea asiguraților în cele mai bune condiții constituie preocuparea noastră permanentă cea mai importantă. În acest scop luăm toate măsurile care depind de noi, pentru ca asigurații să-și primească în timpul cel mai scurt despăgubirile ce li se cuvin. Cunoscând că, cu cât asigurații in-

tră mai repede în posesia sumelor cuvenite, cu atât își pot acoperi mai devreme pagubele suferite, noi am făcut din durata de lichidare a daunelor un indicator al calității muncii noastre, pe care îl urmărim continuu pentru a-l îmbunătăți. Și, se poate spune că străduințele lucrătorilor noștri au dat rezultate, asigurații fiind aceia care s-au bucurat și se bucură în continuare de reducerea termenului în cadrul căruia se face plata despăgubirilor.

— După câte înțelegem buna desfășurare a activității de lichidare a daunelor presupune și respectarea anumitor obligații de către asigurați.

— Bineînțeles. Pentru ca asigurații să intre în posesia despăgubirii într-un termen cât mai scurt, trebuie să îndeplinească unele obligații, în mod deosebit, aceea de a anunța la timp toate daunele suferite și de a prezenta documentele necesare.

Așa, de exemplu, asigurații sunt obligați să anunțe unitățile ADAS, în scris, în termen de 24 de ore, pierirea animalelor, pierderea, vătămarea ori distrugerea altor bunuri asigurate. În ce privește culturile agricole și rodul viilor, asigurații au obligația să înștiințeze unitățile ADAS despre vătămarea ori distrugerea lor în termen de 5 zile de la data producerii daunei. Respectarea acestor obligații din partea asiguraților ne va permite ca despăgubirile să fie stabilite și achitate cu cea mai mare operativitate.

În această activitate un sprijin prețios ni-l dau consiliile populare comunale și orașenești care constată daunele de animale și întocmesc procesele verbale respective, iar în cazul pagubelor intimplite altor bunuri asigurate, acordă sprijin lucrătorilor ADAS în constatarea daunelor.

ȘTIATI CĂ...

...De cele mai multe ori, oamenii s-au convins cât de necesare sînt asigurările abia după ce au trecut prin încercări destul de grele? Astfel, londonezii întii au simțit urmările unui incendiu catastrofal, care a avut loc în anul 1666 — și care a distrus mai mult de trei sferturi din clădirile Londrei — și numai după aceea și-au asigurat casele de locuit împotriva unei asemenea întimplări.

...Administrația Asiguraților de Stat practică

12 feluri de asigurări de persoane și 16 feluri de asigurări de bunuri, pe care le pot încheia cetățenii? Fiecare cetățean are posibilitatea să încheie două sau chiar mai multe asigurări. Se pot lua, în acest fel, măsuri de prevedere pentru diferite situații neprevăzute.

...Toți călătorii care folosesc pentru deplasări trenurile, avioanele, vapoarele sau autobuzele D.R.T.A. sînt asigurați la ADAS pentru cazurile de

accidente? Biletul de călătorie reprezintă, deci, și o poliță de asigurare. Prima de asigurare este cuprinsă în prețul biletului.

...Locuitorii satelor au posibilitatea ca, de altfel, toți cetățenii care doresc să ia o măsură de prevedere, să asigure bunurile lor, pe timpul transportului între diferite localități? Măsura de prevedere poate fi luată chiar și atunci cînd se transportă acasă mobila cumpărată de la magazinul din oraș.

...Asigurațiile de stat contribuie la finanțarea acțiunilor de prevenire și combatere a pagubelor? Administrația Asiguraților de Stat pune, în fiecare an, la dispoziția consiliilor populare județene, o sumă egală cu 15 la sută din primele încasate la asigurările de bunuri prin efectul legii, pentru a fi folosită în aceste scopuri. În anul 1967 suma vărsată bugetelor consiliilor populare a fost de 86 milioane lei.

PREVEDEREA este FOLOSITOARE

Fiecare om se gîndește la ziua de mîine. Aceasta nu de ieri, de azi, ci din totdeauna. Desigur, în societatea noastră, viitorul nu îngrijorează pe nimeni. Ba, dimpotrivă, viitorul constituie un prilej de năzuințe, de dorințe realizabile prin muncă.

Cu toate acestea, se mai ivesc situații cu totul neprevăzute, care pot înnega frunțile și provoca mari supărări. Iată un exemplu: Gavril P. Andreiescu, muncitor la I. F. Tg. Neamț a pornit spre rampa de încărcare a buștenilor fără să-i treacă prin mîinte că — numai după o oră — va fi la spital. Dar, clipa supărării vine pe negîndite. Gavril P. Andreiescu s-a accidentat destul de grav. A rămas cu o invaliditate permanentă parțială. A primit, desigur, ajutoarele medicale, în mod gratuit, așa cum prevede legislația țării noastre. A primit și drepturile bănești cuvenite pe perioada de spitalizare și de concediu medical. Cine nu știe însă că situațiile neprevăzute înseamnă fel și fel de cheltuieli? Orice ban este — deci — bine venit. Și Gavril P. Andreiescu a primit 4 000 de lei de la ADAS. De ce? Pentru că avea încheiată o asigurare de accidente, la fel ca mulți dintre tovarășii săi de muncă.

Tot într-un moment greu din viață, s-a convins că prevederea este folositoare, și tractoristul Mitică Grosu de la S.M.T. Podoleni din județul Neamț. Din neglijență, încălcînd instrucțiunile de protecția muncii, el s-a așezat pe aripa tractorului aflat în mers și a încercat să privească brazdele din urmă. Așa s-a întimplat că s-a accidentat grav și — după tratament — a rămas cu o invaliditate permanentă parțială. Avînd încheiată o asigurare la ADAS, el a primit suma de 6 000 lei ceea ce l-a ajutat să facă față, mai ușor, situației neprevăzute prin care i-a fost dat să treacă.

Numeroase sînt și exemplele ce pot dovedi cât de folositoare este asigurarea și ca măsură de prevedere pentru bunuri, pentru gospodărie. Astfel, lucrătorul Petre Gr. Balaj din comuna Agăș, județul Bacău, a primit o despăgubire în valoare de 13 640 de lei pentru pagube produse de incendiu la imobilul asigurat prin efectul legii. Dar, Petre Gr. Balaj se dovedise prevăzător: încheiase și o asigurare facultativă, care i-a adus, din partea Administrației Asiguraților de Stat, suma de 19 319 lei, ca despăgubiri pentru bunurile distruse din gospodărie. Gospodarul a primit, deci, în total, aproape 33 000 de lei. Bineînțeles, banii primiți l-au ajutat să-și refacă gospodăria.

Am putea continua să vorbim și despre alți cetățeni care au înțeles că prevederea este folositoare. Priviți, însă, în jurul dv. Este exclus să nu se afle locuitori care au primit diferite sume de la ADAS, în baza asigurărilor încheiate. Ei s-au convins de utilitatea măsurii de prevedere luate. Aceasta trebuie să fie un îndemn pentru orice gospodar: să nu existe familie în care să nu se afle unul, două sau chiar mai multe contracte de asigurări de bunuri și de persoane.

INCHEIATI ASIGURARI DE ACCIDENTE LA ADAS

— Tocmai mie să mi se întimplă una ca asta...

UMOR

— Cu atît ai rămas din mașină?

— Da! Dar dacă eram asigurat la ADAS, acum aveam una nouă!...

...Să fac o asigurare, să nu fac o asigurare, să fac...

— Draga mea, te asigur că te iubesc...

— Vreau o asigurare mai serioasă!

— ADAS!

File
din istoria
patriei

ROMULA— cel mai mare oraș din Dacia sudică

Nu departe de Caracal, spre miez-noapte, se află satul Reșca. În antichitate, pe teritoriul acestui sat, exista orașul roman Romula, cel mai mare centru urban al Daciei sudice. Ruinele vechiului oraș se mai vedeau încă pe vremea lui Cuza-Vodă. Astăzi, ele nu se mai observă la suprafață, deoarece au fost distruse de colecționarii de antichități, iar o bună parte din materiale (cărămizi, pietre etc.) au fost folosite la diferite construcții. Începând din anul 1965, s-au organizat la Reșca vaste campanii de săpături arheologice de către Muzeul din Caracal în colaborare cu Institutul de arheologie al Academiei Republicii Socialiste România, lucrările fiind conduse de prof. dr. docent D. Tudor. Săpăturile au dus la descoperirea unor materiale extrem de interesante. Pe baza cercetărilor efectuate s-a putut reconstitui istoria așezărilor de la Reșca. Materialele ceramice și silexurile descoperite arată că aici s-au întemeiat așezări omenești încă din neolitic. Viața omenească a continuat în epoca bronzului și a fierului, fapt dovedit de urmele izolate de vase ceramice și obiectele din metal descoperite. Dacia și-au întemeiat acolo o puternică așezare rurală care a durat până la venirea romanilor. S-au descoperit vase ceramice de factură dacică, modelate cu mîna sau la roată, întîlnindu-se ceașca dacică și oala în formă de sac. După cucerirea Daciei, coloniștii romani s-au așezat și la Romula. Întemeierea Romulei este legată de poziția favorabilă la întretăierea drumurilor economico-militare, și de condițiile biogeografice favorabile.

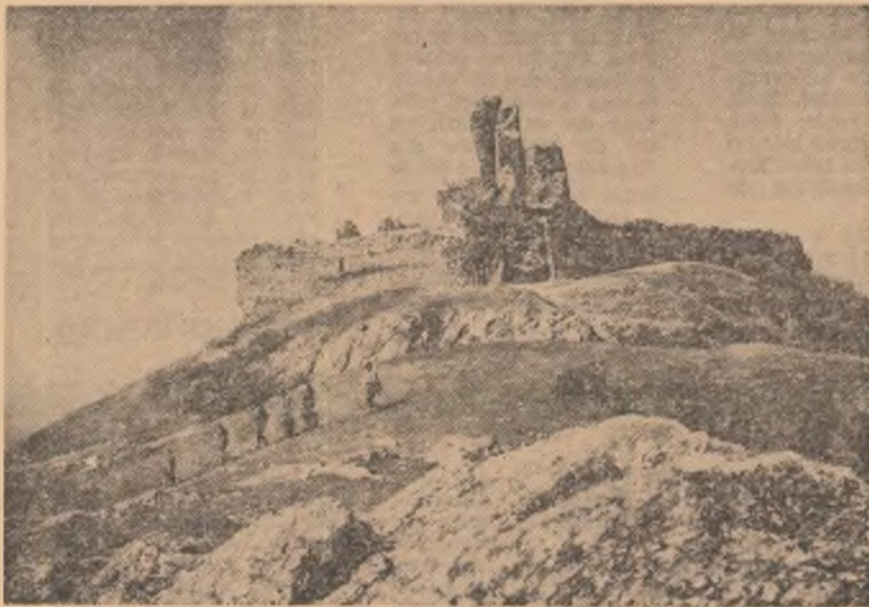
La început, coloniștii romani au întemeiat o cetate de pămînt (colonie militaro-civilă). Această așezare rurală s-a dezvoltat rapid și a devenit oraș. Alături de coloniștii au trăit și băștinașii daco-geți. Cetatea de pămînt a fost apoi înlocuită cu una din zid. La construcția cetății nu s-a folosit piatră ci numai cărămidă, deoarece nu existau cariere de piatră în apropiere, Romulei i s-a acordat de către împărații romani titlul de *municipium* și apoi de colonie.

De oraș depindeau 25 de sate romane. Mulți cetățeni romani din oraș posedau întinse terenuri agricole, care erau lucrate de sclavi. Se cultiva grîul, vița de vie, se practica creșterea vitelor, se exploata lemnul pădurilor, se pescuia în apele Oltului și Tesluiului. În Muzeul din Caracal se află o interesantă colecție de pietre gravate care redau figuri de zei ai naturii și ai vieții cîmpenești, pietre de rișnițe, oase de animale, greutate de prins pește — găsite în urma unor săpături arheologice — care dovedesc că economia rurală era dezvoltată. Romula a fost și un centru meșteșugăresc de seamă. Dezvoltarea meșteșugurilor a fost favorizată de prezența unor materii prime locale și de posibilitatea de a le procura din apropiere. Prezența argilei și a lemnului de stejar necesar cuptoarelor a făcut să se dezvolte producția de cărămizi, țigle, olane, conducte de apă și canalizare, vase ș.a.

Meșterii olari produceau o ceramică de imitație după cea din import. Se importau vasele de *terra sigillata*, de culoare roșie strălucitoare, cu frumoase ornamente, cu formă elegantă și amfore. *Terra sigillata* se aducea din Galia (Franța), amforele — din Grecia. În Romula exista o însemnată pătură de pro-

prietari înstăriți care aduceau vin și untdelemn din Orient.

Meșterii olari mai produceau opaite, avînd model pe cele din import și *mortaria* (albioare care au pe fund cioburi de cremene folosite la pisatul grîului și al legumelor fierte). Cuptoarele olarilor mai scoteau și alte produse din agrilă ca: greutatea piramidale pentru războaie de țesut sau pentru plase de prins pește, plăci pentru pavajul camerelor. Meșterii turnau statuete, busturi sau numai capete de femei, bărbați, zei ș.a. Produsele ceramice se vindeau în oraș sau la sate. Mici ateliere prelucrau osul și cornul din care obțineau și obiecte de podoabă (undrele de os, ace de păr ș.a.). Multe din

Cetatea Șiria — județul Arad

acestea sînt expuse în Muzeul Caracal.

Vasele de sticlă se importau mai ales din Orient. La Romula o mare dezvoltare a cunoscut arta gravării pietrelor prețioase și semiprețioase. Pe pietre sînt gravate chipuri de zei ai naturii și vieții cîmpenești (Fortuna, Ceres, Flora, Pan, Bacchus ș.a.), de oameni, de animale sălbatice și domestice. Între zeități, locul de frunte îl ocupa Fortuna — zeița protectoare a orașului Romula.

În viața economică a Romulei un rol important îl avea și comerțul. Orașul era un important centru vamal-fiscal deoarece se afla la intersecția unor drumuri comerciale importante. Din Romula plecau mari cantități de grîne și soseau mărfuri de lux, amfore, vase de *terra sigillata*, statui. Orașul avea legături comerciale cu Occidentul și Orientul. Era și un important centru militar. El era încadrat în sistemul defensiv al graniței romane de pe Olt, „*Limes Alutanus*“, care se întinde de la Tr. Roșu la Islaz, pe Dunăre. În lungul Oltului erau 21 de caste, legate între ele de un drum strategic. În Romula se găseau două caste. Acolo au staționat trupe de diferite legiuni romane (V Macedonica, XI Claudia, XXI Primigenia).

O dată cu retragerea stăpînirii romane din Dacia, Romula a fost și ea abandonată. Însă o parte a populației sărace daco-romane a continuat să locuiască între ruinele orașului, fapt dovedit de ceramica și monedele care s-au descoperit.

În timpul migrațiunii popoarelor barbare, cetatea Romula a fost distrusă. Totuși, viața omenească a continuat de-a lungul secolelor.

Romula a fost cel mai de seamă oraș al Daciei sudice care a depășit ca înflorire Drobeta, Sucidava ș.a. Posibil ca Romula să fi fost capitala Daciei sudice.

Prof. PAUL BARBU

ASTEROIDUL ICAR

Ne mai despart doar trei săptămîni de ziua cînd Pămîntul se va întîlni, în spațiul nemărginit, cu mica planetă Icar. Se va întîlni e un fel de a spune, deoarece la 15 iunie a.c., cînd va avea loc „întîlnirea“, Icar se va afla la aproximativ 6,3 milioane km. departe de planeta noastră. Distanța e, desigur, apreciabilă pentru noi pămînteni. Dacă ținem seama, însă, de depărtările uriașe ce există între planeta pe care locuim și diferite alte corpuri cerești — distanțe care se măsoară nu numai în mii, ci chiar în milioane și milioane de ani lumină — atunci distanța de 6,3 milioane de km. poate fi socotită, în adevăr, atît de mică din punct de vedere astronomic, încît să ne permită a vorbi de o întîlnire între Pămînt și Icar.

Cine este acest misterios musafir cosmic care se apropie atît de mult de noi? El a fost descoperit la 28 iunie 1949, de către astronomul american Walter Baade. E un asteroid (asteroid vine din grecește, unde *aster* = stea și *eidos* = aspect; deci cu aspect de stea, planetă mică) dintre cei mai mici, diametrul lui nedepășind 1,5 km. Mișcarea lui în spațiu prezintă, de asemenea, unele particularități. Așa, de pildă, în timp ce majoritatea asteroizilor cunoscuți pînă acum (circa 100 000) se mișcă pe traiectorii cuprinse între orbita lui Marte și cea a lui Jupiter, Icar se mișcă foarte repede pe o orbită extrem de alungită, care traversează orbitele planetelor Mercur, Venus, Pămînt și Marte. În drumul său, asteroidul se apropie, din cînd în cînd, foarte mult de Soare — la numai 27—28 milioane kilometri, din care cauză a și primit denumirea de Icar, în amintirea mitologicului fiu al meșterului Dedal, care s-a apropiat și el atît de mult de astrul zilei, încît ceara cu care i-au fost lipite aripile, pentru a evada din Labirint, s-a topit și cutezătorul zburător s-a prăbușit în mare. În timpul cînd se află în apropierea Soarelui, o serie de substanțe care formează materia din care e alcătuită mica planetă se încălzesc atît de mult încît devin incandescente și chiar se evaporă. Din această cauză, masa lui Icar scade mereu și, nu-i deloc exclus ca într-un viitor nu prea îndepărtat asteroidul să sfîrșească prin a se prăbuși în Soare.

Pînă atunci el își urmează drumul său milenar prin spațiu și din 19 în 19 ani se apropie de planeta noastră pînă la distanța de 6—7 milioane km.

Unii se întrebă dacă nu există cumva pericolul ca Icar să se ciocnească cu Pămîntul? Astronomii răspund că nu există nici un motiv de îngrijorare în acest sens. Icar nu se va ciocni în nici un caz cu Pămîntul. El se va stinge mult mai probabil, așa cum s-a arătat mai sus, prin prăbușirea sa în Soare, datorită scăderii continue a masei sale.

S. LAZAR

ACTUALITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ

VALORIFICAREA ACIDULUI CLORHIDRIC REZIDUAL

Urmărind valorificarea acidului clorhidric rezidual, un grup de chimiști de la Institutul politehnic din București a obținut, printr-un procedeu original, recuperarea acidului clorhidric în proporție de 95 la sută, din care 25 la sută sub formă de clor și 70 la sută sub formă de clorură de calciu. Procesul tehnologic necesită utilaje simple, o temperatură de reacție mai mică de 100 grade Celsius și se desfășoară în absența oricărui catalizator.

Aceste avantaje, alături de consumul scăzut de energie electrică și obținerea unor produse secundare valoroase, a-

sigură procedului o aplicabilitate practică cu eficiență economică superioară.

TRATAREA ANEMIEI LA PLANTE

Colaboratorii Institutului de cercetări științifice în domeniul viticulturii din Ungaria au studiat cloroza plantelor — îmbolnăvirea lor din lipsă de fier.

În terenurile calcaroase, sărurile de fier solubile se transformă în săruri insolubile și deci inaccesibile plantelor, iar ionii de fier sînt catalizatori pentru formarea (sinteza) clorofilei. Fără ei, frunzele se îngălbinesc, plantele încetează să rodească și foarte curînd pier.

Pentru a preveni aceste pierderi, oamenii

de știință unguri au creat un preparat chimic CLOROFOZ-3 care, introdus în sol o dată cu îngrășămintele, împiedică cloroza. Preparatul a dat rezultate excelente în culturile de viță de vie și meri.

CAUCIUC DIN CIUPERCI

Iată că ciupercile au găsit și o altă întrebuințare în afară de aceea de a fi folosite ca aliment. În Japonia, de pildă, s-a reușit să se obțină din ele nu numai gustoasa ciulama, ci și cauciuc. În acest scop, ciupercile sînt uscate și sfărîmate în prealabil, pînă ajung pulbere. Aceasta este prelucrată apoi cu alcool și acetona, iar masa obținută se concentrează la o temperatură scăzută.

Cauciucul din ciuperci are culoarea și proprietățile celui natural.

ACUMULATOARE CU GHEAȚĂ

Băieșul Herbert Häse dintr-un spital din Hamburg (R. F. a Germaniei) a avut ideea să înlocuiască pungile cu gheață, folosite în spitale, cu niște pernițe din material plastic, umplute cu o masă gelatinoasă care poate menține, un anumit timp, o temperatură scăzută. Împreună cu doctorul Lawin, Häse a confecționat șase forme de așa-numite acumulatori cu gheață care mențin răceala mult mai mult timp decît pungile obișnuite cu gheață, scutind, în același timp, personalul spitalului de a le umple mereu cu gheață.

PROBLEMA VIETNAMEZĂ

Mult așteptatele convorbiri oficiale dintre reprezentanții Republicii Democratice Vietnam și cei ai Statelor Unite ale Americii au început la Paris. S-a făcut, așadar, un prim pas spre a se stabili căile de urmat în vederea soluționării pașnice a conflictului din Vietnam. Evenimentul acesta a fost primit cu satisfacție de numeroase personalități de seamă ale vieții publice internaționale și de toți oamenii iubitori de pace din lume, care văd în agresiunea americană în Vietnam un factor ce viciază grav atmosfera internațională și poartă în sine un mare pericol pentru cauza păcii. Referindu-se la aceste convorbiri, secretarul general al O.N.U., U Thant, a spus: „Acordul intervenit între R. D. Vietnam și S.U.A. de a fi neconvorbiri preliminare la Paris, cu începere de la 10 mai, este salutată cu satisfacție de întreaga lume. Sint foarte mulțumit de această evoluție încurajatoare. Deși este doar un prim pas, este un pas neapărat necesar și de importanță vitală”. Iată și o declarație a senatorului american Mike Mansfield: „Gheața a fost spartă și primul pas a fost făcut”, iar senatorul Dirksen a declarat: „Sintem încântați de acest prim semn de ușor progres”.

Problemele în discuție sint, fără îndoială, multe și complexe. Un lucru este, însă cert: pentru a dovedi că dorește sincer instaurarea păcii în Vietnam, guvernul american trebuie să înceteze necondiționat bombardamentele aeriene și orice alte acte de agresiune împotriva R. D. Vietnam. Acest lucru e scos, din nou, în evidență de Xuan Thuy, șeful delegației R. D. Vietnam la convorbirile de la Paris, care a spus în ședința din 18 mai a.c. că: „scopul convenit al convorbirilor oficiale între reprezentanții guvernului R. D. Vietnam și guvernului S.U.A. este de a determina încetarea necondiționată a bombardamentelor americane și a oricăror alte acte de agresiune împotriva R. D. Vietnam, și apoi discutarea unor probleme care interesează cele două părți”.

Istoricul agresiunii americane în Vietnam e cunoscut, în bună măsură, cititorilor noștri. Se știe, de pildă, că în prezent se află în Vietnamul de sud peste 500 000 de soldați americani, că încercările agresorilor de a „pacifica” satele sud-vietnameze și de a slăbi forțele patriotice din Vietnamul de sud au eșuat în mod lamentabil. Forțele patriotice, conduse de Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de sud, nu numai că nu au slăbit, ci, dimpotrivă, s-au întărit mult și dau lovitură din ce în ce mai puternice agresorilor. Saigonul, capitala Vietnamului de sud, marele oraș Hue, fosta capitală imperială, numeroase reședințe provinciale, centre urbane, baze militare americane au fost atacate vehement de către forțele patriotice în ultima vreme. În majoritatea regiunilor din Vietnamul de sud, forțele patriotice dețin inițiativa pe fronturile de luptă.

Pustiitorul și inumanul război din Vietnam trebuie să înceteze cât mai curînd și poporul vietnamez să i se lase libertatea de a-și decide singur soarta fără nici un amestec al vreunei puteri străine. Numai așa, pacea va fi posibilă în această parte a lumii, atît de greu încercată în urma agresiunii americane.

Acum, cînd convorbirile oficiale dintre reprezentanții guvernului R. D. Vietnam și cei ai guvernului S.U.A. continuă la Paris, popoarele lumii iubitoare de pace așteaptă din partea oficialităților americane fapte concrete pentru soluționarea conflictului. Orice târăgănare sau piedică ridicată în calea tratativelor va fi aspru condamnată de opinia publică mondială, care dorește restabilirea cît mai grabnică a păcii în Vietnam.

L. SIMION

POȘTA POEZIEI

În multe cazuri, autorul acestei rubrici e nevoit să răspundă „Nu”, fără a-și exprima vreo nădejde sau formulînd chiar un îndemn de renunțare. Asemenea răspunsuri sint inevitabile de vreme ce nu toată lumea care se încearcă în poezie dovedește talentul și pregătirea cuvenită. Așezînd rîndurile unul sub celălalt, ritmînd și rîmînd la nevoie, unora li se pare că au produs o poezie și o trimit spre publicare. Ei revin apoi de zeci de ori cu noi și noi texte care n-au nimic comun cu poezia. Nu toți înțeleg probabil că sufletul poeziei e imaginea, transfigurarea, fără de care orice text, oricum l-ai așeza, ritma și rima, e mort din punct de vedere artistic.

Iată de ce m-am gîndit că n-ar fi rău să dau cîteva exemple din ultimul stoc de scrisori sosite la redacție, spre a se vedea ce nu e poezie și nu poate fi discutat ca atare, chiar dacă tema e nobilă și simțirea la fel.

„Omul bucuros primește Plicul drag din mina lui, Îl desface și citește Slovele feciorului”. („Poștașul satului” de C. PETRILA comuna Săbăoani, Județul Neamț)

„Muncă, cinste și egalitate, Izbîndă, progres și libertate, Holde bogate pe-al patriei plai

Asta înseamnă ziua de 1 Mai”. („1 Mai” de IOVA L. MIHAI, comuna Broscăuți, Județul Botoșani)

„În fiecare colț de sat Cîte-o școală s-a-nălțat, Școală mare, luminoasă, Nu ca ieri întunecoasă”. („Țara” de TUDORACHE F. ILIE, comuna Albești, județul Olț)

„Îmi pîne bine, Bărăgan, Că te văd în fiecare an, C-am mers pe tine mereu Cu băieți din satul meu”. („Bărăganul” de TUDORIE I. CONSTANTIN, comuna Pătirlagele, județul Buzău)

Am dat cîteva pilde din multele ce s-ar putea da și sper că autorii în cauză vor înțelege gîndul bun care ne îndeamnă să-i scutim de o credință greșită și de pierdere de timp.

DUMITRU VASILE, com. Sălcia, Județul Teleorman. Versurile dv. mi-au plăcut și de astă dată, mai ales „Noapte cu dragoste”. De ce nu stăruieți la o revistă literară? Sau ați încercat? „Albina” publică relativ puține poezii și — ceea ce nu trebuie uitat — se călăuzește

în alegerea lor după anume sarcini specifice.

M. BUDAI-ROȘIOREANU, București. Ar fi bine să renunțați la tonul emfatic, la vorbele „mari”. Scrieți mai dinlăuntru ființei dv. cu discreție, cu adevăr.

NICOLAE MIRON — Oțeșani. „Timp la Lotru” o publicăm chiar în numărul de față. GEORGE UNGUR — Iași, JEAN CHERULESCU — Craiova, PIUTI VASILE — Năsăud, BEREANU V. ILIE — Drăgășani, LAURENȚIU TOFAN — București, VASILE GHERGA — Rusca, Județul Caraș Severin, SABINA MATEESCU — Banești, Județul Argeș: Din păcate nu.

AL FLORIN ȚENE, Deva. Adresați-vă unei reviste cu profil strict literar.

PAPUC SILVIA, Mărărești, Județul Argeș. N-aș vrea să vă dezamăgesc, însă poeziile dv. — pe cît am putut să le descifrez dintr-o caligrafie cam dificilă — nu mi dau nici o speranță. Vă urez mult succes în toate celelalte.

CHELARU DAN, Pătirlagele, județul Buzău. Sfatul pe care mi-l cereți n-ar folosi la nimic, pentru că deocamdată vă lipsesc niște lucruri elementare. Citiți mult și învățați din cele citite. Altminteri totul e în zadar. Și țineți minte că totdeauna predicatul se acordă cu subiectul, chiar și în poezie. Nu se poate vorbi, nici scrie: „Se-ntoarce turmele de la păscut” sau „Pe la ureche îmi trece liliecti”.

VASILOIU FILICĂ, Dej, Județul Vâlcea. Pentru că declarați că nu aveți „pretenții de poet”, sper să nu vă supere acordul meu deplin.

ICHIM POPESCU, Arbore, județul Suceava. Versurile ce ni le-ați trimis sună ca din alte vremi. Parcă ar fi fost spuse de mulți alții și de multe ori înaintea dv.

ION PĂCIULETE, Deva. Sint aproape convins că vom putea alege în viitor cîte ceva, bineînțeles dacă mai trimiteți.

DIMITRIE DANCIU, Cluj. Mai trimiteți și altele, ca să ne putem decide.

SILVIA SAND, Arad. Compoziții cam artificiale, versificate cu ușurință și correct.

MUSCALU EREMIJA, Leordeni, județul Argeș. Stăpîniți-vă condeii! Nu lăsați să fugă prea repede! Nu înecați în prea multe cuvinte ceea ce se poate spune mult mai scurt!

EUGEN FRUNZĂ

VORBE DIN POPOR ȘI TÎLCUL LOR

„A ALEGE PE SPRÎNCEANĂ”

Cînd spunem despre cineva sau despre ceva că este ales pe sprînceană, legăm de acea persoană sau de acel lucru ideea unei valori, a unei calități deosebite. Atît în poezia populară, cît și în textele scriitorilor noștri, expresia este des folosită, fiindcă ea are însușirea de a spune mult în două-trei cuvinte.

Zice, de pildă, un creator de stihuri populare: „El că mi-l alege, / Pe gene, sprîncene...”, iar un personaj din teatrul lui I. L. Caragiale rostește „vorbe”, în desfășurarea acestui dialog: „Leonida: Să-ți spun ce fel de oameni, Efimița: Ceva tot unul și unul. Leonida: Ai mai prima, domnule, aleși pe sprînceană, care mai de care...”.

Înțelesul expresiei rezultă, cît se poate de clar, și din pasajele amintite. Rămîne să arătăm pe ce anume observație a realității obiective se bazează el. Desigur, trebuie să pornim de la faptul că sprîncenele sint considerate ca un element de seamă în alcătuirea chipului omenesc. Ele nu sint — de cele mai multe ori — un simplu, un neînsemnat detaliu, fiziologic, ci o componentă caracteristică menită să-i dea chipului farmec, frumusețe.

Că așa stau lucrurile, reiese și din aceste versuri populare, în care autorul lor vede în sprîncenele iubitei însăși chemarea dragostei: „Sprîncenele dumitate... / Cînd le sui, cînd le cobori / Din picioare mă dobori...”.

N. MIHĂILESCU

TIMP LA LOTRU

Nepotolite orele se rup Ca despărțirea fluviilor mari Cînd muntele adună lăutară Să-mi joace valul Lotrului în trup.

Aici, cînd orele se descompun În vifor cald de orgă de păduri, Văd oameni cum — din colți de stîncă, durl — Scot soarele pămîntului străbun.

Aici, la Lotru, orele sfîrșesc Arzînd mereu în nesfîrșit urcuș Adăugînd Coloanei lui Brâncuși Un proaspăt romb de stele, românesc.

NICOLAE MIRON — Oțeșani

Din programul de televiziune 26 V — 1 VI

DUMINICĂ:

8.30 — Ora exactă. Cum va fi vremea?; 8.40 — Emisiune pentru copii și școlari; 10.00 — ORA SATULUI. Din cuprins: ● Casa cu nr. X... ● Cum promovăm noul în producția agricolă? ● Poșta emisiunii ● Muzică populară românească; 11.15 — Emisiunea pentru militari: „De strajă patriei”; 14.00 — TELEJURNALUL DE PRÎNZ; 14.15 — Zigzag — telegazeta duminicală; 19.45 — Telesport; 20.05 — Documente de piatră. Anul 1848 în Transilvania; 20.30 — Soliști de muzică populară românească la cererea telespectatorilor; 21.20 — Cronica duminicală; 21.25 — Film artistic: „Fetele din Piața Spaniel”.

LUNI:

17.30 — Pentru noi femeile. 18.00 — Actualitatea industrială; 18.30 — Curs de limba franceză; 19.50 — Buletinul meteorologic — 20.00 — Trepte spre viitor. „Porțile”. Film realizat de televiziune; 20.20 — Ce-ați dori

să revedeți?; 21.20 — Film artistic: „Vulturii zboară devreme”.

MARTI:

17.30 — Emisiune pentru cei mici; 18.00 — TV pentru specialiștii din industrie; 19.00 — TV pentru școlari; 19.50 — Buletinul meteorologic. Publicitate; 20.26 — Refrene îndrăgite. Muzică ușoară românească. 20.45 — Seară de teatru: „Școala birfelilor” de R. B. Sheridan. 22.45 — Panoramic.

MIERCURI:

12.00 — TV pentru specialiștii din industrie (Ciclul automatizare: sisteme pneumatice); 17.30 — Pentru școlari; „Ex-Terra '68”. Participă la concurs orașele București, Ploiești și Tg. Mureș; 18.00 — Teleglob. De la experiment, la generalizare; 19.00 — Club XX. Emisiune pentru tineret: „Tinerete, îndrăzneală, curaj”; 19.50 — Buletinul meteorologic. 20.00 — Transfocator: „Aparamentul”; 20.40 —

Fotbal: Finala Cupei campionilor europeni: Manchester United — Benfica Lisabona.

JOI:

Programul I: 12.00 — Teleglob. De la experiment, la generalizare; 12.30 — Închiderea emisiunii de dimineață; 17.30 — Pentru preșcolari: „Ceata lui Pitigoi”; 19.00 — Studioul pionierilor: „Ediție specială... la Mamaia”; 20.26 — „Intrebări la care s-a răspuns... întrebări la care nu s-a răspuns încă”. 20.55 — Teleglob. Emisiune de călătorii geografice: Nigeria; 21.15 — „Canzonele mîi” — povestea cantonetei napolitane (II); 21.50 — Din lirica românească contemporană; 22.20 — Parada vedetelor;

VINERI:

17.30 — Pentru cei mici: A.B.C. — De ce? 18.00 — Drumuri și popasuri. Emisiune turistică; 18.20 — Buletinul circulației rutiere; 18.30 — Curs de limba spaniolă; 19.00 — „La porțile cu-

noasterii” — emisiune pentru tineret. „Mitul lui Hipocrat”; 19.30 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19.50 — Buletinul meteorologic. 20.00 — Actualitatea agricolă: Din cuprins: ● De la producător la consumator (raid-anchetă cu privire la valorificarea legumelor) ● Reportajul emisiunii: Centrul de documentare agricolă; 20.20 — Studioul muzical. Cultura muzicală de-a lungul timpului: Niccolò Paganini; 21.15 — Film artistic: „Cazul Paradine”.

SIMBĂTA:

17.30 — Pentru cei mici: „Lanternă magică”; 18.30 — Mult e dulce și frumoasă — emisiune de limbă română; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — „Lumea copiilor”. În ziua de 1 iunie, Mihaela vă invită s-o însoțiți într-o călătorie... Încotro? În lumea plină de incântări a basmelor... ● „Hai la joc, la joc, la joc!”; 20.40 — Tele-enciclopedia; 21.40 Film serial: „Campionii”; 23.15 — Parada vedetelor: Rita Pavone.

CUNOȘTINȚELE DOMNULUI PROFESOR

Dimitrie Ștefan trecea drept un om cu multe cunoștințe. Așa după cum stă bine unui cadru didactic, el nu se limita la domeniul de strictă specialitate matematică ci, — spirit universal — avea cunoștințe din cele mai diferite domenii.

După cum declara el însuși fără falsă modestie, nu exista școală din Arad sau institut de învățământ superior din Timișoara, unde să nu aibă măcar o cunoștință.

Deși cunoștea atîția oameni influenți prin două capitale de județ, Dimitrie Ștefan nu nesocotea niciodată posibilitatea de a-și îmbogăți bagajul de cunoștințe din propria sa comună. Preferințele sale se îndreptau spre părinții elevilor de la liceul din Curtici, unde funcționa ca profesor.

Intr-o zi, a venit la el Petru Truță, care avea un băiat în ultimul an de liceu.

— Dom' profesor, aș vrea ca băiatul meu să se facă inginer agronom.

— Nimic mai simplu. Am cunoștințe și în domeniul agrar. Inșă știi cum e-n agricultură... Ca să răsără ceva trebuie însămințat.

— Cu ce ?

— Cu cit, vrei să spui ! Cu vreo trei miișoare s-a aranjat la Institutul agronomic din Timișoara.

De la Ion Grosu a luat tot trei mii de lei ca să înlesnească intrarea fiicei sale la Școala pedagogică din Arad.

— Vi s-a dus vestea, dom' profesor de inimos ce sîntești, i-a spus intr-o zi Florea Ispravnic. Poate mă ajutați și pe mine, că tare aș vrea să-mi văd băiatul în clasa a IX-a.

— E limpede ca o ecuație. Pentru clasa a IX-a sînt necesare zece sute.

Pentru serviciile sale, Dimitrie Ștefan avea un tabel de tarife mai precis decît tablele de logaritmi :

Pentru o admitere în inv. superior — lei 3 000.

Pentru o admitere în clasa a IX-a — lei 1 000.

Pentru o corijență — lei 200.

Bunătatea de care a dat dovadă Dimitrie Ștefan i-a adus un venit de 16 200 lei. Ar fi nedrept însă să se creadă despre inimosul profesor că ar fi unul dintre aceia care umblă cu pile, cu intervenții. Nu ! El umblă numai cu banii părinților. Cit despre „protejații” săi — descurcă-se fiecare după cit știe. Că el, de știut nu știa pe nimeni în comisiile de examinare.

Așa s-a făcut că băiatul lui Ispravnic a căzut la examen, fata lui Tauber a căzut la corijență și — pină la urmă — Dimitrie Ștefan a căzut de la catedră. Și de la asta nu l-au mai salvat nici un fel de „cunoștințe”.

EL FUGITIVO

Serialul care a captat luni de zile atenția telespectatorilor continuă. Numai că rolul fugarului este deținut de astă dată de Dumitru Ștef din Covăsînt. Ca să nu plătească o pensie de întreținere pentru cei doi copii ai săi, el fuge din loc în loc mai ceva decît dr. Kimble. Ultima oară a fost reperat la Întreprinderea forestieră Lipova. Presimțind că locotenentul Gerard e prin apropiere și că vrea să-i pună poprire pe salariu, a șters-o într-o direcție necunoscută.

Cine știe unde se află acest nou El Fugitivo să ne anunțe. Dacă s-a terminat el chiar și serialul de la televiziune, sîntem convinși că în scurtă vreme se va desfășura și ultimul episod al aventurilor lui Ștef din Covăsînt.

UN OM SCUMP

Octavian Linguraru din comuna Groșii Noi a fost plătit de către S.M.T. Neudorf cu cite 1 000 lei pe zi. Nu a inventat nici tractorul cu șase roți și trei șenile și nici batoza care coace piine. El este un simplu tractorist.

Cum s-a ajuns la o asemenea cifră ? 5 000 lei a costat școlarizarea sa în contul S.M.T. După care, Octavian Linguraru a lucrat nici mai mult, nici mai puțin, decît cinci zile întregi, considerindu-se achitat de obligațiile contractate.

S-o fi prețuind el la 1 000 lei pe zi, dar pină la urmă va trebui să mai lase din preț și să restituie costul școlarizării !

CA-N BASME

În urmă cu șase ani, cînd am fost pe la C.A.P. Felnac era mare bucurie. Tocmai împrumutaseră 229 000 lei pentru construirea unei hale de păsări.

— O să facem o hală ca-n basme, mi se laudau oamenii. Spațioasă ca să încapă 10 000 de găini sau 30 000 de pui.

De curînd, trecînd prin Felnac m-am dus să văd acea hală ca-n basme. Și drept să vă spun, mi-am dat seama că tot ce mi se spusese despre hală, erau basme.

Hala, pe jumătate terminată, acoperită și cu cealaltă jumătate încă la roșu. Mi-am zis că, deși ar fi avut timp să termine toată hala, voi găsi totuși în partea acoperită vreo 5 000 de găini sau 15 000 de pui.

Nici un copan, nici un ou, nici măcar un fulg. Hala de păsări se transformase în magazie de cereale. Într-adevăr ca-n basme.

AGRONOMI ÎNSETAȚI

Dedicăm acest sonet modului în care unele cooperative agricole printre care cele din Iratoș și Horia s-au „preocupat” de lucrările de irigații.

Pui cu mușdei și somn cu mămăligă
Înghite agronomul pină crapă.
Deși amicul e scîrbit de apă
El, cică, totuși, zilnic se irigă.

Dar numai cu Fetească de la gheață
Să-și domolească seceta internă.
I-ar trebui, probabil, o cisternă
Pin' să se simtă-nvăluit în ceață.

De-aceea dînsul pare-a nu-nțelege
Că apa pe ogoare poate drege
Tot ce-ofilește seceta încet.

Ba chiar glumește dintr-un fund de cramă !
— Cum vreți să folosească-această zeamă
Cînd n-are damf, nici gust și nici „bucuet” ?

CÎND TE JOCI CU LEGEA

Este știut că legea interzice întreruperea sarcinei. Inșă moașa Letiția Irimie, lacomă de bani, făcea în mod ilegal asemenea operații. Dar, vorba ceea : ulciorul nu merge de multe ori la apă. Condițiile neige-

nice în care a lucrat au pricinuit moartea unei femei gravide. Moașa a fost condamnată la șase ani închisoare „Specialista” în întreruperi de sarcini va face cei șase ani fără întrerupere.

VISURILE...

lui Iacob Doran, din comuna Horia, care timp de un an a fost angajat : ziua ca om de serviciu — noaptea ca paznic.

Ziua... și noaptea

Desen de T. PALL

Din cauza vitezei

Prin comuna Galșa, un I.M.S. trece în mare viteză. Nemulțumit cu niște banale orătării, șoferul Ecsi Ladislau din Șiria a încercat de astă dată să calce o mașină. N-a reușit decît să o tamponeze. Probabil, dacă ar fi călcat o găină, s-ar fi oprit s-o culeagă. Inșă aripa de mașină nefiind comestibilă a preferat să apese pe accelerator.

În cele din urmă, șoferul, care din cauza vitezei și-a pierdut simțul răspunderii, a fost înfrînat de către miliție.

ÎN
JUDEȚUL

ARAD

DREPT LA ȚINTĂ

Materiale realizate de
VLADIMIR PANĂ și B. CRISTIAN
Versuri de MIRCEA PAVELESCU